

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ КОРИДОР ДАЛЕКОВОДА
2X110 KV КРАЉЕВО 3 – НОВИ ПАЗАР 1
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Београд, децембар 2015. године

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ КОРИДОР ДАЛЕКОВОДА 2X110 KV
КРАЉЕВО 3 – НОВИ ПАЗАР 1
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

**Носилац израде
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ**

**Наручилац
ЈП „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“**

**Извршилац
ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ**

Е – 2556/1

Одговорно лице
др Тамара Зеленовић Васиљевић

в.д. директора
др Александар Јевтић

Београд, децембар 2015. године

Носилац израде: **МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ**

Координација: Оливера Радоичић, дипл.пр.планер

Маја Петковић, дипл.инж.арх.

Радни тим за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x110 kv Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА:

др Тамара Зеленовић Васиљевић

СТРУЧНИ ТИМ:

Становништво и привреда:

Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.ек.

Мрежа насеља, јавне службе и туризам:

Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.планер.
Марина Митровић, мастер проф.географије

Пољопривреда:

Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.

Саобраћајна инфраструктура:

Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.

Водна инфраструктура:

Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.

Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:

Зорица Санадер, дипл.инж.елек.

Термоенергетска инфраструктура:

Милан Жижич, дипл.инж.маш.

Заштита животне средине:

др Тамара Зеленовић Васиљевић

Заштићена природна добра, заштита предела:

Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Непокретна културна добра:

Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Заштита од елементарних непогода и одбрана земље:

Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Тања Топо, дипл.инж.зашт.жив.сред.- мастер

Правна регулатива:

Теодора Томин Рутар, дипл. правник

Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:

Јурица Далибор, дипл.инж.геод.
Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод.
Оливера Његомир, дипл. мат.
Дејан Илић, грађ.техн.
Радован Ристић, ел.техн.
Аљоша Дабић, ел. техн.
Ђорђе Кљајић, геод. техн.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

I ОСНОВНЕ ПОСТАВКЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	1
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	3
2.1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	3
2.2. ПРАВНИ ОСНОВ	4
2.3. ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	5
2.3.1. Смернице из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020.год. („Службени гласник РС“, број 88/10)	5
2.3.2. Смернице из Регионалног просторног плана за подручје шумадијског, поморавског, рашког и расинског управног округа („Службени гласник РС“, број 39/14)	8
2.3.3. Смернице из других развојних докумената (Стратегија развоја енергетике РС до 2015. године „Службени гласник РС“, број 44/05 и Програм остваривања стратегије развоја енергетике РС до 2015. год.“Службени гласник РС“, бр. 17/07, 73/07, 99/09 и 27/10)	8
2.4. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕКСПЕРТИЗЕ	9
2.5. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	11
2.6. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	13
2.6.1. Опис обухвата Просторног плана	13
2.6.2. Опис границе посебне намене.....	13
2.7. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	20
2.7.1. Садржај Просторног плана.....	20
2.7.2. Циљеви Просторног плана	21
2.8. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ НЕ ИЗРАЂУЈЕ ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ	22
2.9. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	24
2.9.1. Природне карактеристике.....	24
2.9.2. Стање животне средине.....	26
2.9.3. Заштићена природна добра	27
2.9.4. Заштићена културна добра	27
2.9.5. Створене карактеристике	29
2.9.5.1. Становништво	29
2.9.5.2. Мреже и функција насеља	30
2.9.5.3. Коришћење и структура земљишта	30
2.9.5.4. Привреда	30
2.9.5.5. Инфраструктура	32
3. КОНЦЕПЦИЈА РЕШЕЊА СИСТЕМА.....	36
3.1. ЗАШТИТНИ И ИЗВОЂАЧКИ ПОЈАС ДАЛЕКОВОДА	36
3.1.1. Општи подаци о 2x110 kV далеководу	36
3.1.2. Траса далековода.....	36
4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ.....	38
5. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА, НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА.....	41
6. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНЕ СА СТАНОВИШТА ЦИЉЕВА И ПРОЦЕНЕ МОГУЋИХ УТИЦАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА.....	42

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	43
1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	43
2. КОПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	45
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	46
1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА И УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	46
2. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА	46
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	47
4. ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	57
IV СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА.....	59
V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	61
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	65
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	65
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	68
1. ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР ОДГОВАРАЈУЋИХ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА ТОКОМ РАЗМАТРАЊА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПЛАНСКА РЕШЕЊА УСКЛАЂЕНА СА ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	68
VIII ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ	69

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

1. Извештај о стратешкој процени утицаја просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор далековода 2x110 kv Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину

СПИСАК ТАБЕЛА

Табела 1: Преглед остале планске и урбанистичке документације	10
Табела 2: Административна подела и број становника по Попису 2011. године за планско подручје	11
Табела 3: Градови/Општине са припадајућим катастарским општинама у обухвату Просторног плана.....	13
Табела 4: Координате преломних тачака обухвата посебне намене простора-заштитног појаса далековода и заштитног појаса ТС „Краљево 3“ и ТС „Нови Пазар 2“	13
Табела 5: Попис граничних парцела по катастарским општинама	14
Табела 6: Координате преломних тачака извођачког појаса далековода	17
Табела 7: Попис граничних парцела по катастарским општинама	18
Табела 8: Укупан број становника	29
Табела 9: Укрштања планираног 2x110 kV далековода са саобраћајном инфраструктуром	33
Табела 10: Електроенергетска инфраструктура која се укршта и паралелно води са планираним далеководом	34
Табела 11: Списак координата угаоних стубова 2x110 kV далековода	37
Табела 12: Посебни циљеви Просторног плана, Стратешке процене утицаја и индикатори заштите животне средине	44
Табела 13: Процена утицаја сектора плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења	49
Табела 14: Критеријуми за оцењивање величине утицаја.....	50
Табела 15: Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја.....	50
Табела 16: Скала за процену вероватноће утицаја.....	51
Табела 17: Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја	52
Табела 18: Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја.....	53
Табела 19: Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја	54
Табела 20: Вредновање карактеристика утицаја Плана.....	55
Табела 21: Идентификација могућих кумулативних и синергијских ефеката	56

СПИСАК СЛИКА

Слика 1: Положај обухвата Просторног плана	12
Слика 2: Садашње стање преносне мреже 110 kV у региону Рашке (2015. година).....	23
Слика 3: Преносна мреже 110 kV након изградње двоструког далековода ТС Краљево 3 – ТС Нови Пазар 1	24

СПИСАК ШЕМА

Шема 1: Везе између фазе израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја	45
--	----

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

I ОСНОВНЕ ПОСТАВКЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Стратешка процена утицаја на животну средину SEA (Strategic Environmental Assessment) је облик процене животне средине ЕА примењене у плановима, политикама и програмима. Користи се следећа дефиниција SEA: „SEA је систематичан процес оцењивања последица предложених политика, планских или програмских иницијатива за животну средину, са циљем да се те последице у потпуности обухвате и правилно решавају у најранијој фази одлучивања у истој равни са социјалним и економским факторима.“

Скупштина Републике Србије је донела Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 135/04. Овим Законом, (члан 1.) уређени су услови, начин и поступак вршења стратешке процене утицаја појединих планова и програма на животну средину, ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма. Примарни закон је крајем 2010. године допуњен Законом о изменама и допунама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину „Службени гласник РС“, бр. 88/10. Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса, доприноси се циљевима одрживог развоја. Применом стратешке процене утицаја у планирању, отвара се простор за сагледавање промена насталих у простору и уважавање потреба предметне средине. Планирање подразумева развој, а нова стратегија одрживог развоја захтева заштиту животне средине. Увођењем Стратешке процене утицаја на животну средину у процес просторног и урбанистичког планирања, она постаје незаобилазан и потенцијално веома ефикасан инструмент у систему управљања и заштите животне средине. На основу стратешке процене утицаја на животну средину, све Планом предвиђене активности биће подложне критичком разматрању са становишта утицаја на животну средину, становништво и здравље људи, у поступку доношења планова, након чега ће се доносити одлука да ли ће се приступити доношењу планова и програма и под којим условима - или ће се одустати од истих.

Изради **Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x110kV Краљево 3-Нови Пазар 1** (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x110kV Краљево 3-Нови Пазар 1 („Службени гласник РС“, број 87/14). Саставни део ове Одлуке је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x110kV Краљево 3-Нови Пазар 1 („Службени гласник РС“, број 112/13).

Просторни план је израђен у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), (у даљем тексту: Закон), Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 64/15) (у даљем тексту: Правилник), као и другим законским и подзаконским актима који регулишу ову област. Садржина Просторног плана дефинисана је Законом и Правилником.

На основу чл. 4. Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x110kV Краљево 3-Нови Пазар 1, приступило се изради Нацрта Плана.

У складу са одредбом члана 130. став 2. Закона о измени и допуни Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 132/14) „поступак израде и доношења просторног, односно урбанистичког плана започет пре ступања на снагу овог закона, наставиће се по одредбама овог закона, осим за просторне, односно урбанистичке планове за које је донета одлука о изради, а који се могу окончати по одредбама закона по којима су започети“.

У обухвату Просторног плана дефинисана је посебна намена простора, која обухвата површину под коридором далековода и подручје које је у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором са припадајућим чвориштима и местима укрштања са другим инфраструктурним системима, као и подручјима који су у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором (заштитни појас и објекти и површине које је неопходно штитити од негативних утицаја коридора), односно утицајним зонама.

Посебна намена Просторног плана-заштитни појас далековода и дефинисана је елементима детаљне разраде.

Просторни план је израђен у GIS ESRI технологији (Arc GIS 10x) што омогућава поређење података из просторно-планских докумената за дати простор и података из различитих области као и једноставну размену података. За квалитетно анализу неопходно је располагати великим бројем података и због тога је оно извршено у ГИС технологији, која пружа могућност интегрисања просторних и података из других области (катастарских, демографских, климатских, геолошких, еколошких, и др.) као и њихову визуелизацију. Такође омогућује и формирање Географског информационог система за простор обухваћен Просторним планом и спровођење планских решења.

Са израдом Просторног плана упоредо је израђен и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину. У складу са Законом о планирању и изградњи, Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x110kV Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину је саставни део Просторног плана.

Стратешка процена представља процес који је оптимално вршити паралелно са израдом планског документа. Стратешком проценом интегришу се циљеви и принципи одрживог развоја у просторном плану, с циљем избегавања, спречавања или минимизације негативних утицаја на биодиверзитет, природна, културна и друге створене вредности, животну средину и здравље људи.

Стратешка процена утицаја на животну средину представља инструмент којим се стварају услови за оптималну заштиту животне средине у процесу просторног планирања и представља свеобухватан, комплексан и јединствен поступак.

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) дефинисани су принцип одрживог развоја, социјалне прихватљивости, економске оправданости и еколошке одрживости у смислу полазних основа просторног планирања. Одредбама члана 4. овог закона утврђена су начела стратешке процене:

1) Начело одрживог развоја - одрживи развој је усклађен систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације. Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, дивљих биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса доприноси се циљевима одрживог развоја.

2) Начело интегралности - политика заштите животне средине која се реализује доношењем планова и програма заснива се на укључивању услова заштите животне средине, односно очувања и одрживог коришћења биолошке разноврсности у одговарајуће секторске и међу секторске планове и програме.

3) Начело предострожности - свака активност мора бити спроведена на начин да се спрече или смање негативни утицаји одређених планова и програма на животну средину пре њиховог усвајања, обезбеди рационално коришћење природних ресурса и сведе на минимум ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра.

4) Начело хијерархије и координације - процена утицаја планова и програма врши се на различитим хијерархијским нивоима на којима се доносе планови и програми. У поступку стратешке процене планова и програма повећани степен транспарентности у одлучивању обезбеђује се узајамном координацијом надлежних и заинтересованих органа у поступку давања сагласности на стратешку процену, кроз консултације, односно обавештавања и давања мишљења на план и програм.

5) Начело јавности - у циљу информисања јавности о одређеним плановима и програмима и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме и доношења или усвајања планова и програма, јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања плана и програма, имати приступ информацијама које се односе на те планове и програме или њихове измене.

На тај начин обезбеђује се оквир за усклађивање техно-економских, друштвених и природних система у целокупном развоју, укључујући и просторни развој. На принципима економичности користе се природне и створене вредности, с циљем да се очува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације. То се постиже разматрањем и укључивањем кључних аспеката животне средине у припрему и усвајање планова, пројеката и програма, утврђивањем услова за очување природних и створених вредности. Укључивањем услова заштите животне средине у просторни план кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући - интегрални оквир заштите, реализацијом кроз одговарајуће међусекторске планове, програме и пројекте. У превентивном смислу, свака активност је планирана, односно свако планско решење је дефинисано с циљем да се спрече или смање негативни утицаји, обезбеди рационално коришћење ресурса, а ризик од акцидентата и негативних утицаја на људе сведе на минимум.

Чланом 8. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину прописан је поступак стратешке процене који обухвата три корака:

- 1) Доношење одлуке о изради стратешке процене,
- 2) Израду Извештаја о стратешкој процени,
- 3) Одлучивање о давању сагласности на извештај о стратешкој процени, уз учешће заинтересованих органа и организација и јавности.

У складу са чланом 12. Закона, Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је састављен од следећих поглавља:

1. Полазне основе
2. Циљеви и индикатори
3. Процена утицаја на животну средину
4. Смернице за ниже хијерархијске нивое
5. Програм праћења стања животне средине
6. Приказ коришћене методологије и тешкоћа у изради
7. Начин одлучивања
8. Закључци - нетехнички резиме.

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

2.1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план дефинише стратешки прихватљиве, просторно оствариве и плански осмишљене пропозиције и управљачке механизме, заснивајући се на интегралној валоризацији свих релевантних фактора у доменима заштите, коришћења, организовања и уређења простора, са циљем одржавања еколошке равнотеже подручја кроз интерактивни повратни приступ.

Будући концепт развоја се базира на принципима интегралног приступа простору и основним структурама (економска, социјална и еколошка), односно на принципима одрживог развоја.

Непосредан повод за израду предметног Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је обавеза произашла из Одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана.

Просторни план је дугорочни плански документ којим се разрађује Просторни план Републике Србије, утврђују планска решења, смернице и правила за коришћење, организацију, уређење и заштиту простора, као и правила за изградњу на подручју обухвата Просторног плана.

2.2. ПРАВНИ ОСНОВ

Просторни план израђује се на основу Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 53/13-УС, 98/13-УС), и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 64/15), Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), и пратећих законских и под законских аката:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94 -др. закон, 54/96, 101/05-др. закон одредбе чл. 81 до 96);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС и 55/14);
- Закон о железници („Службени гласник РС”, број 45/13);
- Закон о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, бр. 73/10 и 121/12);
- Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12 и 45/15);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС)
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, број 36/09);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 23/01-СУС и „Службени лист СРЈ”, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС”, број 20/09 и 55/13-УС);

- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 88/11)
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/10, 93/12 и 89/15);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91,83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон одредбе чл. 9 до 20);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10,91/10-исправка);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др. закон и 10/15);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/1065/13 и 15/15-УС);
- Закон о стандардизацији („Службени гласник РС“, број 36/09 и 46/15);
- Закон о заштити државне границе („Службени гласник РС“, бр. 97/08 и 20/15);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 129/07);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 105/13 и 119/13)
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о категоризацији водотока („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12)
- као и други законски и подзаконски акти (правилници, техничке препоруке и интерни стандарди и правилници ЕМС-а и ЕПС-а) који важе у Републици Србији, а који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

2.3. ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.3.1. Смернице из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. год. („Службени гласник РС“, број 88/10)

Према Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020 год. („Службени гласник РС“ број 88/10), (у даљем тексту: ПП РС), концепција просторног развоја преносног система електричне енергије мора да прати растуће потребе за електричном енергијом у Републици Србији. Као основа за дугорочан план развоја, сада се користи Студија перспективног развоја преносне мреже Републике Србије до 2020. године (2007. година). Други важан документ је План развоја преносног система који, према одредбама Закона о енергетици, оператор преносног система израђује сваке године за наступајући петогодишњи период. Највећи део инвестиција биће посвећен рехабилитацији и унапређењу преносног система, изградњи нових водова 400 kV, 220 kV и 110 kV, изградњи прикључака 110 kV за кориснике преносног система.

Уважавајући потребан економски развој привреде Републике Србије (РС), њен гео-положај и ограничен обим, структуру енергетских резерви, као и постојећу инфраструктуру енергетских сектора: основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће РС у планирању и изградњи **стратешке-регионалне** инфраструктуре.

Као оперативан циљ произилази изградња **нових преносних електроенергетских водова** и трансформаторски станица.

Према ПП РС планирани 110 kV далековод Краљево-Рашка-Нови Пазар и проширење трансформаторске станице 220/110 kV „Краљево 3“ у 400/110 kV „Краљево 3“, представљају приоритете у реализацији стратешких пројеката преносног система електричне енергије. У ПП РС је означен као приоритет I/II реда, а за његову реализацију је задужено ЈП „Електромрежа Србије“.

У циљу сигурнијег и поузданијег снабдевања потрошача наставиће се даљи развој изградњом нових преносних водова у складу са планом развоја оператора преносног система.

Основни циљ **заштите животне средине** као основа уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора Републике Србије, представља заустављање даље деградације, превентивна заштита од свих планираних активности које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се, између осталог, на очувању природних вредности, темељеном планирању на основама одрживог развоја, поштовању заштите зоне и заштитног растојања око објеката са повећаним загађењем и ризиком за животну средину и процени утицаја планова и програма, те објеката и активности на животну средину, као основу за планирање мера заштите.

Основни циљ управљања **шумама** у шумским подручјима Републике Србије је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

У односу на заштиту шума као природних добара и заштиту биодиверзитета, циљеви (захтеви одрживог управљања) се односе на заштиту простора (места):

- изузетних и јединствених делова природе (од значаја за научне, културно - образовне, рекреативне и др. сврхе);
- карактеристичних представника појединих екосистема и изразитих биогеографских подручја, односно појединих типова предела;
- природних предела, амбијената око културно - историјских споменика;
- очување генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета.

Концепција просторног развоја шумских подручја обухвата следећа полазишта:

- утврђивање зона са диференцираним режимима заштите и одрживог коришћења у односу на полифункционални систем планирања;
- одрживи развој еколошки прихватљивих делатности и активности, у односу на полифункционални значај шума;
- развој и умрежавање одговарајућих инфраструктурних система и остале инфраструктуре, ради побољшања саобраћајне доступности и повезаности са окружењем;
- функционалне везе и интеграција шумске привреде са осталим делатностима које се одвијају у шумским подручјима и у том смислу континуирани развој;
- очување и заштита шума и шумског земљишта и коришћење шума као обновљивих извора енергије (мултифункционално коришћење шума и шумског земљишта);
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума у шумским подручјима, реформа закона, секторских стратегија, инструмената, мера и политика уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења **природног наслеђа** су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности гео-наслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

Концепција развоја заштите **биодиверзитета** Републике Србије у ПП РС заснива се на следећој концепцији:

- заштићена подручја - заштита биодиверзитета у Републици Србији спроводи се кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштићене врсте - режим заштите биодиверзитета у Републици Србији осим заштићених природних добара, укључује и заштиту и великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- еколошке мреже - током последњих десетак година и у Републици Србији је приступ заштите биодиверзитета осим класичног приступа издвајања заштићених подручја (који у потпуности не задовољава потребе за очувањем природних вредности), препознао неопходност успостављања тзв. „еколошких мрежа“. Најзначајније еколошке мреже на подручју Европе су Пан-европска еколошка мрежа, Natura 2000 и EMERALD мрежа;
- заштити станишта од националног и међународног значаја.

На основу претходних истраживања и валоризације, биће дефинисани статус, просторни обухват и режими заштите у централној Србији за подручје Гоч-Жељин-Столови.

Простране ливаде и пашњаци од велике еколошке вредности је одлика брдско-планинског подручја. Основни циљ је заштита екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социо-културних и других важних функција **пољопривредног земљишта**, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехрамбених производ.

Основни циљ заштите и одрживог коришћења **културног наслеђа** је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Стари Рас са Сопоћанима (Манастир Сопоћани, Рас са Градином, Ђурђеви Ступови, Петрова црква) уврштени су на листу Светске културне и природне баштине као споменици који са непосредном околином чине јединствене, сагледиве културно-пејзажне целине.

Кључни и оперативни циљеви заштите, уређења и коришћења културног наслеђа су и:

- одржавање стабилности, заштита постојећих вредности, заштита постојећих активности, физичке и духовне структуре културног наслеђа;
- ограничење интензитета коришћења и густине развоја;
- децентрализација појединих сервисних функција из историјских подручја, како би се избегло претрпавање капацитета подручја;
- заштита и очување старих структура и стилова кроз строгу контролу просторних промена и естетских стандарда, чување просторне слике културних подручја и културних предела као симбола духовних и културних вредности;
- чување постојећих урбаних односа и семиотике градске слике.

2.3.2. Смернице из Регионалног просторног плана за подручје шумадијског, поморавског, рашког и расинског управног округа („Службени гласник РС“, број 39/14)

Према Регионалном просторном плану за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Службени гласник РС“ број 39/14), (у даљем тексту: РП ПП), постојећи електроенергетски систем је потребно реконструисати, модернизовати и проширити до пројектованих капацитета, тако да у потпуности може да омогући и прати привредни развој планског подручја. У циљу обезбеђења поузданог, сугурног, квалитетног и економичног снабдевања конзума потребно је изградити нове капацитете преносне и дистрибутивне мреже, усклађених са економским, еколошким, просторним и другим локалним специфичностима. Планирани су нови капацитети трансформаторских станица 110/x kV, реконструкција постојећих трансформаторских станица 220/110 kV у 400/110 kV, изградња нових 110 kV водова преносне мреже за повезивање са суседним конзумима и напајање нових трансформаторских станица 110/x kV, као и изградња 400 kV преносне мреже за регионално и транс гранично повезивање.

2.3.3. Смернице из других развојних докумената (Стратегија развоја енергетике РС до 2015. године „Службени гласник РС“, број 44/05 и Програм остваривања стратегије развоја енергетике РС до 2015. год.“Службени гласник РС“, бр. 17/07, 73/07, 99/09 и 27/10)

Укључивање у паневропске интеграције, наметнута је потреба да се развој целине енергетског система, који чине енергетски производни сектори и сектори потрошње енергије, у оквиру Стратегије дугорочног развоја енергетике Србије, усагласи са политиком и циљевима дугорочног привредно-економског развоја Србије.

Глобални циљеви нове Енергетске политике и Стратегије развоја енергетике Србије, промовисани у Закону о енергетици проистекли су из намере да се, у новим околностима у земљи и окружењу, у оквиру одабраних Приоритетних развојних активности у целини енергетског система, успоставе квалитативно нови услови рада, пословања и развој целине енергетског система, посебно енергетских производних сектора, на интерном, регионалном и паневропском тржишту електричне енергије и природног гаса производних енергетских сектора и сектора потрошње енергије, који ће подстицајно деловати на привредно-економски развој земље, заштиту животне средине и међународне интеграције, укључујући и брже укључење наше земље у ЕУ.

На таквим основама, уважавајући динамичан економски развој привреде Србије, њен гео положај и ограничени обим, структуру енергетских резерви, као и постојећу инфраструктуру енергетских сектора Србије, наметнута су два стална и дугорочна развојно-стратешка циља Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године. Први је, активно учешће Србије у планирању и градњи стратешке-регионалне инфраструктуре.

Основни приоритет континуитета побољшања технолошких и оперативних побољшања перформанси енергетских извора и објеката кроз програм модернизације технолошких система и модернизације енергетских извора/објеката: - сектор нафте - сектор гаса - сектор угља; Електроенергетски сектор: производни систем - преносни систем - дистрибутивни систем—сектор топлотне енергије.

Дугорочно развојни и регионално стратешки приоритет је градња нових енергетских инфраструктурних објеката и електроенергетских у оквирима енергетских сектора Србије, као и капитално-интензивне енергетске инфраструктуре, у оквирима регионалних система.

Електро енергетски објекти представљају предуслов економски извесном, енергетски ефикасном и еколошки прихватљивом развоју енергетике Србије у наредном периоду. Садржај програма/пројеката, обим улагања и динамика припреме за градњу нових енергетских инфраструктурних објеката и нових електроенергетских извора, условљен је динамиком привредно-економског развоја.

2.4. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕКСПЕРТИЗЕ

При изради Просторног плана коришћена је планска, студијска, стручна, техничка и друга документација. Посебан значај има следећа документација:

Планска документација

За израду Просторног плана релевантни су и следећи усвојени планови, који се делом обухвата преклапају са Просторним планом и са којима је овај Просторни план у потпуности усклађен:

- Просторни план подручја посебне намене Парка природе Голија („Службени гласник РС“, број 16/09);
- Просторни план подручја посебне намене Стари Рас са Сопоћанима („Службени гласник РС“, број 47/12);
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС“, број 98/13);
- Просторни план подручја посебне намене система хидроелектрана на Ибру („Службени гласник РС“, број 58/12).

Извод из просторног плана Подручја посебне намене Парка природе Голија („Службени гласник РС“, број 16/09)

У заштитној зони Парка природе примењиваће се правила и мере заштите, уређења и рационалног газдовања ресурсима, утврђене просторним планом за зоне III степена заштите.

Режим заштите III степена подразумева: „селективно и ограничено коришћење природних богатстава, контролисана интервенције и активности у простору уколико су усклађене са функцијама заштићеног природног добра или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и становања укључујући и туристичку изградњу“.

Уредбом није извршена наменска анализа и подела у оквиру поли функционалне III зоне. На подручју заштитне зоне, није успостављен ни на једном локалитету формални статус заштите природних добара.

Правила заштите и коришћења подручја у Просторном плану у овој зони усаглашавају се са активним мерама заштите и очекиваним газдовањем ресурсима. Поред мера дефинисаних Законом о заштити животне и Уредбом, Просторни план утврђује и посебне мере заштите на основу синтезних закључака, потреба и предлога локалне заједнице.

На подручју Просторног плана, у зонама III степена заштите и у заштитној зони Парка природе забрањује се: изградња индустријских, инфраструктурних, хидротехничких и других објеката чији рад и постројења могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела, културних добара и њихове околине - осим ако нису предвиђени усвојеним плановима вишега реда и представљају јавни интерес од републичког значаја, а под условима које утврђује Закон о заштити животне средине.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене Стари Рас са Сопоћанима („Службени гласник РС“, број 47/12)

У складу са основним циљевима и потребама развоја подручја посебне намене, стратешка опредељења развоја електро енергетике на подручју Просторног плана су и одржавање и побољшање квалитета рада и поузданости постојеће преносне и дистрибутивне електроенергетске мреже, изградњом нових и реконструкцијом постојећих електроенергетских објеката, ради њиховог довођења на максимално пројектовану снагу у складу са очекиваном потрошњом електричне енергије на крају планског периода.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС”, број 98/13)

Развој електроенергетске инфраструктуре засниваће се на успостављању ефикасног система планског управљања и експлоатацији изграђених енергетских ресурса, уз примену савремених решења и модернизацији постојећих система преноса, изградњом нових система преноса и дистрибуције енергије према међународним стандардима. Побољшање квалитета испоруке електричне енергије обезбедиће се и изградњом нових двоструких далековода 110 kV, чиме ће се обезбедити повећање поузданости постојећих и напајање нових ТС 110/x kV.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене система хидроелектрана на Ибру („Службени гласник РС”, број 58/12)

Просторним планом подручја посебне намене система хидроелектрана на Ибру („Службени гласник РС”, број 58/12) планирано 8 хидроелектрана (ХЕ Бојанићи, ХЕ Гокчаница, Хе Ушће, Хе Главица, Хе Градина, Хе Бела Глава и Хе Добре Стране) на реци Ибар, појединачне снаге око 10 MVA.

Изградњом 2x110 kV далековода, преко 110 kV прикључних далековода и разводних постројења омогућиће се конекција у електроенергетски преносни систем.

Остала планска (урбанистичка документација) од значаја за израду Просторног плана:

Табела 1: Преглед остале планске и урбанистичке документације

	Град/општина	
1.	Краљево	- Просторни план града Краљево („Службени града Краљево”, број 7/11)
2.	Рашка	- Просторни план општине Рашка („Службени лист општине Рашка”, број 114/11) - ГУП Рашке („Службени лист општине Рашка”, број 9/91)
3.	Нови Пазар	- Просторни план града Новог Пазара („Службени лист града Новог Пазара”, број 3/12) - Генерални урбанистички план Новог Пазара 2020 („Службени лист града Новог Пазара”, број 6/07)

Техничка документација

- Стратегија перспективног развоја преносне мреже Србије до 2020. (2025) год. Електротехнички Институт „Никола Тесла” Београд, Центар за електроенергетске системе, Београд, 2007. год.

Стратешко-развојни документи и основе развоја

Од посебног значаја за израду овог Просторног плана су и следећи стратешко-развојни документи и основе развоја:

- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године („Службени гласник РС”, број 44/05);
- Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС”, број 57/08);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС”, број 33/12);
- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012.;
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС”, број 59/06);
- Уредба о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС”, број 11/02).

Подаци о становништву, активностима и простору

Подаци о становништву преузети су од Републичког завода за статистику (Попис становништва, домаћинства 2011. године).

Подаци о привреди и активностима за ниво општина/града преузети су од Републичког завода за статистику, (публикације Општине у Србији 2013. и 2014. године).

Подаци о простору (природни и створени услови) обезбеђени су коришћењем доступне документације, услова надлежних органа и институција.

2.5. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Обухват Просторног плана се налази на подручју Рашког округа и обухвата део територије града Краљево, града Новог Пазара и општине Рашка, односно 24 целе катастарске општине. Граница подручја Просторног плана је, сагласно одредбама члана 13. Правилника, одређена границама катастарских општина. У обухвату Просторног плана дефинисана је посебна намена коју чини заштитни појас планираног далековода 2x110 kV и комплекси трансформаторских станица 220/110 kV „Краљево 3“ и 110/35/10 kV „Нови Пазар 1“ са заштитним појасом.

- На територији града Краљево подручје Просторног плана захвата целе катастарске општине: Ратина, Метикош, Драгосињци, Каменица, Мељаница, Брезна, Церје, Рудњак, Ушће и Тадење.
- На територији општине Рашка подручју Просторног плана припадају целе катастарске општине: Баљевац, Побрђе, Бела Стена, Брвеница, Беоци, Вареве, Драганићи, Носољин и Милатковиће.
- На територији града Новог Пазара у обухвату Просторног плана су целе катастарске општине: Пожежина, Батњик, Копривница, Бања и Постење.

Укупна површина обухвата Просторног плана (одређена графичким путем) износи око 46 089 ha.

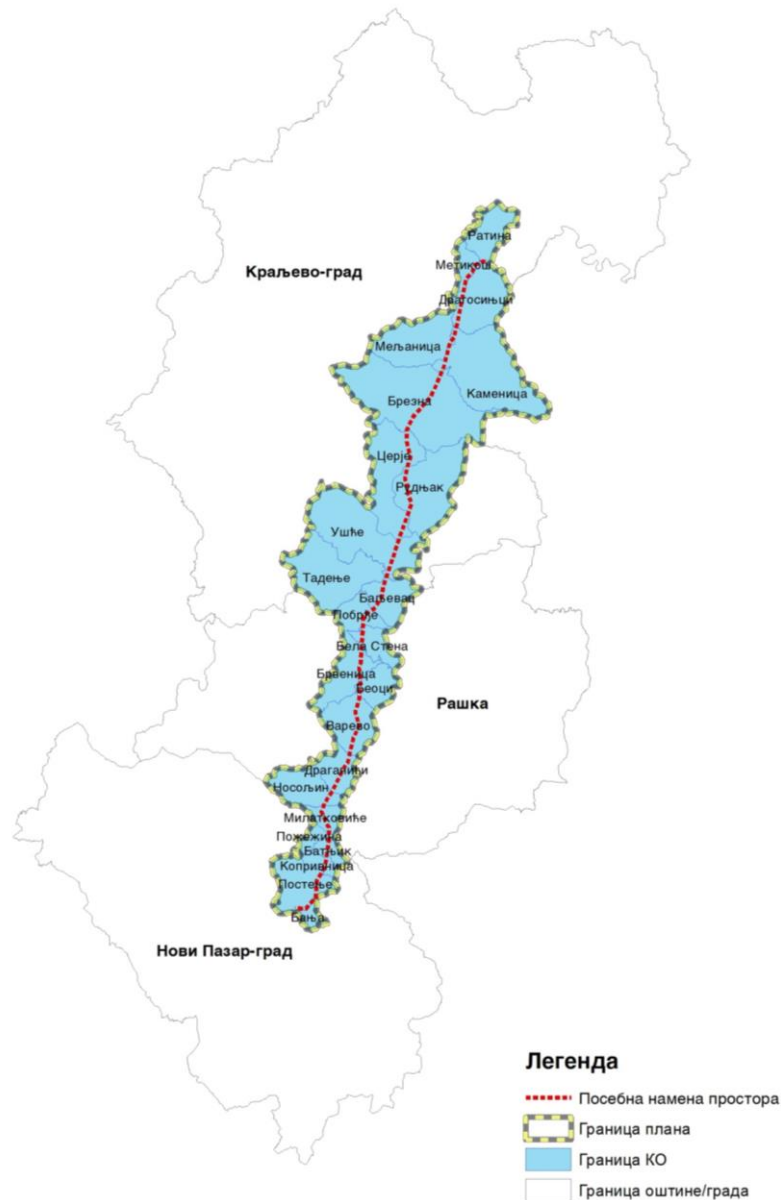
Табела 2: Административна подела и број становника по Попису 2011. године за планско подручје

Град/општина	Насељено место	Катастарска општина	Становништво 2011
Краљево	1. Ратина	1. Ратина	3210
	2. Метикош	2. Метикош	722
	3. Драгосињци	3. Драгосињци	656
	4. Каменица	4. Каменица	160
	5. Мељаница	5. Мељаница	158
	6. Брезна	6. Брезна	77
	7. Церје	7. Церје	537
	8. Рудњак	8. Рудњак	183
	9. Ушће	9. Ушће	1881
	10. Лозно		114
	11. Каменјани		251
	12. Тадење	10. Тадење	60
	13. Тепече		120
Нови Пазар	14. Пожежина	11. Пожежина	144
	15. Батњик	12. Батњик	79
	16. Копривница	13. Копривница	86
	17. Бања	14. Бања	566
	18. Постење	15. Постење	3930
Рашка	19. Баљевац	16. Баљевац	1482
	20. Побрђе	17. Побрђе	429
	21. Бела Стена	18. Бела Стена	678
	22. Брвеница	19. Брвеница	249
	23. Беоци	20. Беоци	388
	24. Вареве	21. Вареве	1537
	25. Драганићи	22. Драганићи	334
	26. Носољин	23. Носољин	168
	27. Бело Поље		17
	28. Милатковиће	24. Милатковиће	225
			Укупно:18441

Подручје плана припада брдско-планинском подручју југозападне Србије, односно Рашке области, између планинских масива Гоч, Жељин и Копаоник са источне стране и Столови, Чемерно и Голија са западне стране. Његову географску особеност, уз долину реке Ибар, у потпуњују и делови речних токова Студенице, Рашке, Јошанице и Рибнице.

Има меридијански правац пружања, на северу је долином реке Ибар повезано са западним Поморављем и Шумадијом, на југу са Косовом и Метохијом, а на југозападу долином реке Рашке са Црном Гором и новопазарским делом Рашке области. Долином реке Јошанице, на истоку, посматрано подручје је повезано са Александровачком Жупом и Топлицом, а на западу долином реке Студенице са Парком природе Голија.

Слика 1: Положај обухвата Просторног плана

У обухвату Просторног плана дефинисана је **посебна намена одређена заштитним појасом планираног 2x110 kV далековода** која износи 25 m од крајњих фазних проводника далековода, односно 30 m обострано од централне осе далековода и заштитним појасом трансформаторских станица 220/110 kV „Краљево 3“ и 110/35/10 kV „Нови Пазар 1“, која износи 30 m.

Унутар заштитног појаса далековода дефинисан је **извођачки појас** намењен за изградњу далековода, одржавање и надзор далековода при пуштању у погон, који износи 10 m обострано од централне осе далековода.

2.6. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.6.1. Опис обухвата Просторног плана

Граница Просторног плана обухвата делове територија градова Краљево и Новог Пазара и делове општина Рашка, и то: на територији града Краљево катастарске општине Ратина, Метикош, Драгосињци, Каменица, Мељаница, Брезна, Церје, Рудњак, Ушће и Тадење; на територији града Новог Пазара катастарске општине Пожежина, Батњик, Копривница, Бања и Постење; на територији општине Рашка катастарске општине Баљевац, Побрђе, Бела Стена, Брвеница, Беоци, Вареве, Драганићи, Носољин и Милатковиће.

Табела 3: Градови/Општине са припадајућим катастарским општинама у обухвату Просторног плана

Р. бр.	Град/Општина	Катастарска општина
1.	Краљево-град	Ратина, Метикош, Драгосињци, Каменица, Мељаница, Брезна, Церје, Рудњак, Ушће, Тадење.
2.	Нови Пазар-град	Пожежина, Батњик, Копривница, Бања, Постење.
3.	Рашка	Баљевац, Побрђе, Бела Стена, Брвеница, Беоци, Вареве, Драганићи, Носољин и Милатковиће

2.6.2. Опис границе посебне намене

Посебна намена одређена је заштитним појасом планираног 2x110 kV далековода која износи 25 m од крајњих фазних проводника далековода, односно 30 m обострано од централне осе далековода и границом заштитног појаса трансформаторских станица 220/110 kV „Краљево 3“ и 110/35/10 kV „Нови Пазар 1“, која износи 30 m.

Координате преломних тачака обухвата посебне намене простора-заштитног појаса далековода и заштитног појаса ТС „Краљево 3“ и ТС „Нови Пазар 2“:

Табела 4: Координате преломних тачака обухвата посебне намене простора-заштитног појаса далековода и заштитног појаса ТС „Краљево 3“ и ТС „Нови Пазар 2“

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
ЗП 1-1	7479259.77	4837306.96	ЗП 31-1	7467824.12	4797509.96
ЗП 1-2	7479276.45	4837365.14	ЗП 31-2	7467761.78	4797509.92
ЗП 2-1	7479072.71	4837334.71	ЗП 32-1	7468161.05	4796317.86
ЗП 2-2	7479063.59	4837396.73	ЗП 32-2	7468097.27	4796322.90
ЗП 3-1	7478367.46	4837003.24	ЗП 33-1	7467655.70	4795225.87
ЗП 3-2	7478320.88	4837047.80	ЗП 33-2	7467598.66	4795245.47
ЗП 4-1	7478188.65	4836540.56	ЗП 34-1	7467156.24	4793078.57
ЗП 4-2	7478131.73	4836559.70	ЗП 34-2	7467100.96	4793105.75
ЗП 5-1	7478155.77	4836426.26	ЗП 35-1	7466890.66	4792753.60
ЗП 5-2	7478101.81	4836455.70	ЗП 35-2	7466839.78	4792786.16
ЗП 6-1	7477609.20	4835801.83	ЗП 36-1	7465794.72	4790504.18
ЗП 6-2	7477553.56	4835829.37	ЗП 36-2	7465742.58	4790534.16
ЗП 7-1	7476560.97	4830641.41	ЗП 37-1	7465148.79	4789540.91
ЗП 7-2	7476505.49	4830669.65	ЗП 37-2	7465095.01	4789568.43
ЗП 8-1	7476172.77	4830217.42	ЗП 38-1	7464844.36	4788720.25
ЗП 8-2	7476117.93	4830246.36	ЗП 38-2	7464779.82	4788718.79
ЗП 9-1	7475706.76	4828225.01	ЗП 39-1	7465368.67	4787481.51
ЗП 9-2	7475649.52	4828243.73	ЗП 39-2	7465318.65	4787445.75
ЗП 10-1	7474523.17	4825443.84	ЗП 40-1	7465486.00	4787376.48
ЗП 10-2	7474471.73	4825476.20	ЗП 40-2	7465427.10	4787348.68
ЗП 11-1	7472892.77	4823586.71	ЗП 41-1	7465521.39	4786527.27
ЗП 11-2	7472841.81	4823619.61	ЗП 41-2	7465461.23	4786530.01
ЗП 12-1	7472367.82	4822431.27	ЗП 42-1	7465164.41	4783848.11
ЗП 12-2	7472307.82	4822444.27	ЗП 42-2	7465106.61	4783868.67

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене
инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2х 110кV
Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
ЗП 13-1	7472367.80	4821399.33	ЗП 43-1	7464419.55	4782635.97
ЗП 13-2	7472307.80	4821391.85	ЗП 43-2	7464360.29	4782654.15
ЗП 14-1	7472704.97	4820069.01	ЗП 44-1	7464354.80	4781175.26
ЗП 14-2	7472642.61	4820070.81	ЗП 44-2	7464295.78	4781198.68
ЗП 15-1	7472399.99	4819104.19	ЗП 45-1	7463461.53	4780137.93
ЗП 15-2	7472341.77	4819119.11	ЗП 45-2	7463434.21	4780198.15
ЗП 16-1	7472211.66	4818152.47	ЗП 46-1	7463141.74	4780140.48
ЗП 16-2	7472149.68	4818148.35	ЗП 46-2	7463143.54	4780200.46
ЗП 17-1	7472445.83	4817463.94	ЗП 47-1	7462478.00	4780175.08
ЗП 17-2	7472392.29	4817435.04	ЗП 47-2	7462513.75	4780233.30
ЗП 18-1	7472563.31	4817313.19	1	7479385.19	4837684.00
ЗП 18-2	7472500.57	4817296.07	2	7479584.79	4837589.59
ЗП 19-1	7472496.27	4816797.92	3	7479543.56	4837495.08
ЗП 19-2	7472434.99	4816791.96	4	7479578.56	4837462.72
ЗП 20-1	7472789.41	4815923.58	5	7479571.16	4837437.53
ЗП 20-2	7472725.93	4815924.18	6	7479601.38	4837386.63
ЗП 21-1	7471746.86	4812997.08	7	7479487.64	4837138.95
ЗП 21-2	7471690.14	4813016.66	8	7479392.24	4837183.44
ЗП 22-1	7470241.53	4808492.41	9	7479368.74	4837141.99
ЗП 22-2	7470182.47	4808504.97	10	7479286.06	4837182.81
ЗП 23-1	7470169.34	4807745.47	11	7479259.78	4837182.35
ЗП 23-2	7470110.92	4807764.77	12	7479231.75	4837221.73
ЗП 24-1	7469590.31	4806784.02	13	7462438.29	4780100.83
ЗП 24-2	7469544.13	4806824.90	14	7462395.71	4780044.59
ЗП 25-1	7468536.70	4805971.77	15	7462342.05	4780071.45
ЗП 25-2	7468478.30	4806002.51	16	7462341.33	4780163.61
ЗП 26-1	7468313.13	4801911.27	17	7462288.74	4780198.52
ЗП 26-2	7468253.65	4801922.37	18	7462304.37	4780257.42
ЗП 27-1	7468148.56	4801405.03	19	7462305.39	4780264.14
ЗП 27-2	7468086.38	4801407.81	20	7462321.00	4780349.77
ЗП 28-1	7468189.97	4801224.18	21	7462372.31	4780326.26
ЗП 28-2	7468130.41	4801215.52	22	7462398.26	4780314.21
ЗП 29-1	7468259.12	4800140.14	23	7462449.83	4780290.21
ЗП 29-2	7468199.02	4800139.80	24	7462484.45	4780275.84
ЗП 30-1	7468189.59	4798808.85	25	7462529.63	4780251.29
ЗП 30-2	7468130.03	4798818.67			

Попис граничних катастарских парцела по катастарским општинама:

Табела 5: Попис граничних парцела по катастарским општинама

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
Краљево	Ратина	2020/21,2020/26,2020/27,2020/28,2020/44,2020/41,2020/42,2019,1976/11,1976/12,1976/23,1975,1976/21,1974/6,1974/5,1974/2,1974/9,1974/8,1973,2060/1,2020/5,2020/19,2020/17,2020/15,2020/3,2020/1,2017/5,2020/2,2020/7,2020/9,2020/10,2020/11,2020/22,2020/23,2020/31,2020/46,2020/45,1974/7,2019,2020/26,2020/27,2020/28,2020/41,2020/42,2020/44,2020/48,2060/1,2061
	Метикош	427,428/1,428/2,429/2,431,432/2,649,430,466,433,432/1,459,445,462/1,457,453/2,443/2,456,455,449,453/1,453/3,453/4,454,476,452/1,452/2,451,450,638,629,630/1,643/46,643/48,643/43,643/47,643/45,643/44,634,635,636,643/42,643/39,643/40,643/33,643/32,643/35,643/34,646,643/22,643/21,643/20,643/19,643/15,643/16,643/17,644
	Драгосињци	2158/1,3,2/1,8/1,458,459/1,459/3,459/2,460/1,460/2,461,478,477,480,481/1,481/2,481/3,485,484/1,484/2,489,2142,490/1,490/2,492/1,492/2,492/3,491/1,491/2,563/1,564,486/2,488,1515/1,1512,1497/4,1497/3,1504,1484,1485,1497/1,1501,2140,1671,1672,1689,1673,1674,1686,2155,1693/1,1508,2135,17,

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене
инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x 110kV
Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
		16/3,18/1,18/2,20/4,2159,2143
	Каменица	1211,54,15,10,14/2,21,23,22/2,28,27,30,46,47,44,48,37/10,52,41/1,75,1210,176,175,203,204,202,205,207,206,216,215,234,239/1,256/1,255/1,239/1,1193,53,74
	Мељаница	1048,692,697,691/1,695/2,698/1,698/2,698/3,767/2,767/3,767/4,766,765/1,756/1,759,760,761,1043,785/1,785/2,787,788,790/1,790/2,1044,793,792/4,792/2,792/3,1033,811,812,823,824,1039/1
	Брезна	47,103,93,94,95,1707,92/2,92/1,107/1,108,73,485/6,500,499,1725,496/2,497/2,497/1,518,1730,991,992,1004,1007,1006,1010,1011,1012,1013,1014,1023,1024,1025,1022,1031,1030,1029,1039,1037,1038,1045,1041,1042,1043,1040,1050,1044,1051,1208,1207,1213,1212,1710,1218,1734,1522,1517,1521,1523,1529,1531,1520,1519,1395,1389/1,1389/2,1388,1391,1386,1393,1392,1394,1410,1411,1417,1418,1419,1423,1414,1415,1424,1431,1430,1493,1494,1495,1492,1490/2,1491,1485,392,104,1018,1437
	Церје	189,190,191,195,197,198,199,39,34/1,34/5,201,214,224,223,29,24,48,25,574,511,512,514,550,551,554,552,3126,3129,3130,3134,133,3132,3198/1,3042,3048,3045,3043,3044,3046,3209/3,34/6,34/7
	Рудњак	152/1,154,156,2089,2093,2094,2095,2096/1,2097,2098,2101,2102,2108,2103,2099/2,2099/1,2127,2105,2104,2126,2131,2100,2122,2138,2125,2124,2013,2033/1,2012,2014,2017,2018,2019,2032,2033,2007,3176,2006,2004,2005,1931,1932,1933,1934,1935,1938,1397,1941,1943,1942,1944,1945,3177,1907,1908/2,1908/1,3162,1837,1838,1833,1831,1854,1828,1829,1852,1830
	Ушће	8580/1,5794/1,5794/2,5796,5795,5791,5790,5803,5770/1,5789,5775,5782,5776,8556,6103,6102,6101,6100,8561,6107,6111,6110,6109,6129,6130,6131,6155,6154,6153,6133,6134,6152,6139,6141,6799,6798,6795/1,6795/2,6796,6935,6936,6937,6938,6947,6946,6939,6948,6930,6953,6952,6924,6921,6920,7415,6954,6955,7414,7417,6918,6919,6915,6916,6913,6912,6917,6914,7418,7422,7419,7420,7421,7427,7426,7425,7408,7429,7428,7430,7440,7441,7454,8567,8066,7461,7492,7493,7497,7496,7495,7951,7953,7954,7970,7971,7968,7967,7972,7975,7963,7962,7961,7960/1,8569,8005,8004,8006/1,8012
	Тадење	Нема парцела
Рашка	Баљевац	145,146,147/1,148,147/2,4727,137,138,132,133,134,129,126,127,121,116,112,88,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,1710,1711,1712,1714,1717,1718,1716,1715,4746,1723,1724,1725,1756,1757,1758,1761,1762,1763,1765,1764,1781,71,3375,3373/2,3378,3406,4761,3393,3395,3394,3396,3392,3397,3429,3423,3421,3435,3436/1,3436/2,3427,3426,3425,3438,3437,3428,3456,3477,3478,3475,3476,3457,3455,3454,3459,3458,3474,3461,3462,3460,3453,3452/1,3449,3488,3450,3451,3452/2,3463,4751,3660,3661,3658,3659,3655,3656,3657,3654,3653,3652,3651,3650,3621,3649,3646,3645,3644,3705,3685,3706/1,3707,3710,3711,3684,3683,3682,3680,4750
	Побрђе	307,308,309,310/2,306,3355,303,302,299,298,305,304,297,283,281,280,277,270,261,260,251,252,253,245,246/1,246/2,248,250,249,264,265,3354,231,232,233,234,235,236,519,518,517,516,515,520,526/1,525,527,596,594,595,590/2,590/1,592,598,597,599,600,601,603,602,3356,681,683,684,685,688,689,690,3358,1610,1611,1604,1605,1609,1608,1606/2,1607/2,1596,1593/1,1594/1,1593/2,1594/2,1613,1592/1,1592/2,1631,1629,1692,1637,1665,1686,1691,1690,1689,1688,1687,1682,1685,1683/2,1664,1684/2,1684/1,1683/1,1674,1678,1671,1672,1673,1675,1676,1707,3366,2234,2233,2226,2225,2227,2232,2228,2229,3360,3365/1

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене
инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x 110kV
Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
	Бела Стена	264/2,264/3,265,269,255,266,267,263,262/3,262/4,262/2,259,261,260,253,254/2,258,257,213,211,3652,207,205,204,72/2,73,51,74,202,75,200,77,114,113,112,102,101,100,98,97,103,104,96,3654,2706,2710,2711,2715,2716,2682,2712,2673,2674,2677,2672,2669,2670,2664,2665,2908,2907,2659,2906,2903,2653,2652,2662,2663,2660,2661,2650,2651,2649,2647,2648,2644,2007,2909,2910,2911,2642,2643,2640,2641,2639,2638/1,2637
	Брвеница	812,811,818,813,814,819,4690,829,828,820,821,822,1477,1478,1470,1468,1458,1457,1456,1459,1460,1455/2,1454,1452,1449,1455/1,1440,1438/3,1438/1,1435,1531,1539,1536,1535,1533,1532,1534,1528,1527,1525,1523,1521,1520,1519,1518,1517,1516,2070,1559,1560,1563,1562,1561,1567/2,2067,2066/1,2066/2,2069,2073/1,2074,2075,2076,2079,2078,2077,2104,4660,2055,2054,2053,2051,2052,2103,2102,2049,2048,2046,2047,2057,2059,4672,2624,2623/1,4693/1,2603,2604,2605,2628,2629,2630,2631,2632,4692,2550,2551,2552,2540,2549,2547,2555,2557,2561,2558,2554,2559,2560,2570,2569,2572/1,2571,2572/2,2573,2574,2575,2568,2567,2566,2565,2564,2562,2563,4694/1,3618,3619,3634,3633,3636,3635,3640,3639,3643,3642,3620,3627,3641,3625,3628,3626,3649,3645,3646,3647,3648,3650,3651,3652,3653,3629,3630,3654,3655,3632/2,3632/1,3680,3681,3682,3687,3688,3689,3690,3691,3692,3695,3699,3693,3694,3701,3702,4680,3707,3708,3711/1,3711/2,4679,1469,1526
	Беоци	1854,1855,1856,1857,1858,1859,1894,1895,1896,1897,1898,1893,1892,1891,1890,1889,1885,1888,1991,1992,1989,1994,1987,1993,1986,1980/1,1983,1981,1979,4759,2043,2044,2045,2046,1978,1977,1976,1975,1974,2191,2190,2059,2058,2057,2056,2060,2061,2062,2063,2064,2065,2066,2067,2071,2072,2080,2076,2079,2082,2081,2083,2090,2091,2087,2089,2114,2088,2086,2115,4760
	Варево	4594,293,294,671,670,625,626,668,667,666,622,627,623,619,618,616/2,4597,628,632,615,597,611,612,614,613,608,607,605,599,598,1531,1575,1568,1574,1576,1573,1565,1569,1570,1572,1571,1548,1549,1550,1544,2409,1547,1546,1545,1590/4,1590/1,1604,4595,1603,1614/2,1614/1,1611,1612,1610,1609,1607,1606,1605,4599,2325,2329,2326,2327,2328,2331,2334,2333,2335,4619,2313,2283,2284,2288,2285,2291,2289,2290,2281,2258,2259,2254,2257,2256,2255,4604,2632,2631,2628,2627,2630,2629,2635,2620,2619,2644,2645,2646,2647,2648,4605,2649,2651,2650,2916,2917,2918,2919/1,2920,2915,2922,2923,2909,2910,2911,2912,2880,2881,2882,2893,2897,2898,2883,2884,2889,2888,2887,2886,2864,4606,3033,3032,3028,3029,3030,3031,3041,3042,3043,3044,3045,3046,3118,3125,3123,3138,3137,3127,3124,3135,3136,3141,3134,3130,3131,3132,3133,3143,3148,187,188/1,189,188/2,3222,3223,3224,3225,3250,3255,3261,3262,3267,3270,3273,3269,3268,3272,3271,181,194,193,3278,3279,3280,190,4611,4361/1,4365,4366,4367,4368,4371,4369,4359/1,4613,4373,4372,4581,4585,4586,4587,4588,242,4618,4591,4627,624,2892,4370
	Драганићи	2777,1259,1260,1261,1254/2,1254/3,1254/4,1254/1,1267,1271/1,1298,1297,1338/2,1338/3,1338/4,1344/2,1344/3,1353,1356,1357,1358,1359,1351/2,1360,1364,1365,1366,1292,1494/2,1380,1381,1382,1383,1466,1467,1469,1470,1464,1388,1454,2764,1463/3,1456,1455,1452,1453,1447,1446,1445,1444,1443/1,1442,1441/2,1441/1,1439,1443/2,1535/1,1536,1537,1543,1553,1551,1549,1557,1556,1558,2763,2043,2035,2042,2041,2038,2036,2037,2028,2030,2031,2765,2204,2208,2205,2206,2207,2767,2397,2527/1,2396,2395,2398,2386,2516,2518,2519,2521,2388,2771,2469,2468,2467,2466/1,2460/2,2460/1,2477/3,2450/1,2449,2436,2445/1,2445/2,2439,2438,2440/1,

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
		2444/3,2442,2441,2769,2399,2426,2425,2422/2,2422/1,2423,2424,2770
	Носољин	1729,1728,4137,3452,3445,3450,3451,3427,3426,3430,3453,3415,3420,3419,3418,3413,3412,3411,3416,3417,3410,3407,3408,4128,4124,3384,3385,3386,3402,3403,3404,3387,3401,3391,3400,3392,3394,3395,3396,3397,3398,3399,4139,3567,3564,3563,3562,3561,3559,3560,3555/2,4131,3573,3576,3577,4138,3575,3715,3714,3713,3712,3716,3706,3718,3717,3702,3701,3700,3693,3694,4132
	Милатковиће	119,120,121,122,1538,149,141/3,141/4,143,145,146,148,151,147,161,162,163,213,212,216,176,208,202/1,1534,239,238,237,263,236,235,234,233,232,229,230,1533,265,272,271,273,274,275,276,277,278,279,280,281,283,555,671,544,542,677,680,68,531,530,532,529,528,526,525,1536,1349,1357,1359,1360,1348,1347,1344,1341,1343,1342,1340/1,1339,1336,1331,1378/1,1378/3,1337,1338,1325,1315/1,1315/2,1316,1317,1276,1320/1,1318,1395,1392,1393,1397,1401,1400,1403/1,1403/2,1407,1406,1405,1408,1409,1412,1411
Нови Пазар	Пожежина	146,147,148,149,150,777/1,153,154/1,151,157,156,152,158,159
	Батњик	782,219,220,209,161/3,783/2,145/1,161/1,143,156,157,777,382,381,380,384,389,417,385,386,778,544,554,545,552,553,551/1,555,540,543,781,741,743,742,752
	Копривница	97,98,99/1,99/3,100/1,101/1,92,91,304,305,306,311/2,314,315,277,276,279,280,283,282,281,903,698,699/1,699/2,704,905,696,700,691,688,689,690,685,729,681,687,686,683,682,907,739,740,741
	Бања	5,6,7,8,159,160,161,162,163,166,167,168,169
	Постење	502,507,509,510,514,515,517,518,3403,737,767,753,752,739,738,844,740,751,845,843,837,741,742,743,744,828,829,836,826,830,831,832,862,863,864/2,864/1,861,859,860,866,865,867,873,875,888,937,936,935,933,2683,2682,2684,2686,2685,2687,2699,2700,3414,2701,2714,2715,2718,2723,2721,2853,2852,2854,2855,2856,2857,2858/1,2858/2,3415,2861,2860,2862/1,2863,2864,2869,2865,2867,2868,2884,2883,2885,2890,2895,2891,2894,2893,2896,2892,2899,2898,2911/1,2912,2917,2918/1,2919,2921,2920,2922,2923/1,3406,3894,3895,3896,3911,3899,3897/1,3909/5,3897/3,3897/4,3898/2,3898/1,3898/3,3900,3909/1,4793,4792/1,3902/1,3902/3,4102,3902/4,4792/2,4791/1,4791/2,4791/3,4791/4,4854,4790,4788,4789/6,4792/3,4105,4104,4106,4107,4108,4103,4109,4110,4111,4112,4789/1,4789/3,4854,4789/4,4789/5,4803/1,4803/2,4804,4784/1,4783,4782

Опис границе извођачког појаса далековода

Граница извођачког појаса далековода одређена је 10 m обострано од централне осе далековода и налази се унутар заштитног појаса далековода.

Координате преломних тачака извођачког појаса далековода

Табела 6: Координате преломних тачака извођачког појаса далековода

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
1-1	7479295.13	4837321.93	24-2	7469559.92	4806811.10
1-2	7479299.59	4837341.49	25-1	7468517.23	4805982.02
2-1	7479069.67	4837355.38	25-2	7468497.77	4805992.26
2-2	7479066.63	4837376.06	26-1	7468293.30	4801914.97
3-1	7478351.69	4837017.93	26-2	7468273.48	4801918.67
3-2	7478335.93	4837032.61	27-1	7468127.83	4801405.96
4-1	7478169.68	4836546.94	27-2	7468107.11	4801406.88
4-2	7478150.70	4836553.32	28-1	7468170.12	4801221.29

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене
инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x 110kV
Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
5-1	7478137.78	4836436.07	28-2	7468150.26	4801218.41
5-2	7478119.80	4836445.89	29-1	7468239.09	4800140.03
6-1	7477590.65	4835811.01	29-2	7468219.05	4800139.91
6-2	7477572.11	4835820.19	30-1	7468169.74	4798812.12
7-1	7476542.48	4830650.82	30-2	7468149.88	4798815.40
7-2	7476523.98	4830660.24	31-1	7467803.34	4797509.95
8-1	7476154.49	4830227.07	31-2	7467782.56	4797509.93
8-2	7476136.21	4830236.71	32-1	7468139.79	4796319.54
9-1	7475687.68	4828231.25	32-2	7468118.53	4796321.22
9-2	7475668.60	4828237.49	33-1	7467636.69	4795232.40
10-1	7474506.02	4825454.63	33-2	7467617.67	4795238.94
10-2	7474488.88	4825465.41	34-1	7467137.81	4793087.63
11-1	7472875.78	4823597.68	34-2	7467119.39	4793096.69
11-2	7472858.80	4823608.64	35-1	7466873.70	4792764.45
12-1	7472347.82	4822435.60	35-2	7466856.74	4792775.31
12-2	7472327.82	4822439.94	36-1	7465777.34	4790514.17
13-1	7472347.80	4821396.84	36-2	7465759.96	4790524.17
13-2	7472327.80	4821394.34	37-1	7465130.86	4789550.08
14-1	7472684.18	4820069.61	37-2	7465112.94	4789559.26
14-2	7472663.40	4820070.21	38-1	7464822.85	4788719.76
15-1	7472380.58	4819109.16	38-2	7464801.33	4788719.28
15-2	7472361.18	4819114.14	39-1	7465352.00	4787469.59
16-1	7472191.00	4818151.10	39-2	7465335.32	4787457.67
16-2	7472170.34	4818149.72	40-1	7465466.37	4787367.21
17-1	7472427.98	4817454.31	40-2	7465446.73	4787357.95
17-2	7472410.14	4817444.67	41-1	7465501.34	4786528.18
18-1	7472542.40	4817307.48	41-2	7465481.28	4786529.10
18-2	7472521.48	4817301.78	42-1	7465145.14	4783854.96
19-1	7472475.84	4816795.93	42-2	7465125.88	4783861.82
19-2	7472455.42	4816793.95	43-1	7464399.80	4782642.03
20-1	7472768.25	4815923.78	43-2	7464380.04	4782648.09
20-2	7472747.09	4815923.98	44-1	7464335.13	4781183.07
21-1	7471727.95	4813003.61	44-2	7464315.45	4781190.87
21-2	7471709.05	4813010.13	45-1	7463452.42	4780158.00
22-1	7470221.84	4808496.60	45-2	7463443.32	4780178.08
22-2	7470202.16	4808500.78	46-1	7463142.34	4780160.47
23-1	7470149.87	4807751.90	46-2	7463142.94	4780180.47
23-2	7470130.39	4807758.34	47-1	7462442.91	4780196.93
24-1	7469575.12	4806797.56	47-2	7462443.95	4780216.91

Попис граничних парцела по катастарским општинама:

Табела 7: Попис граничних парцела по катастарским општинама

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
Краљево	Ратина	2020/26,2020/28,2020/44,2020/41,2019,1976/12,1976/23,1975,1976/21,1974/6,1974/5,1974/2,1974/9,1974/8,1973,2060/1,2020/45
	Метикош	427,428/1,428/2,429/2,432/2,649,430,432/1,459,462/1,457,456,455,453/1,453/2,453/3,454,452/2,451,638,629,643/46,643/48,643/43,643/45,643/44,634,635,636,643/39,643/40,643/33,643/32,43/34,646,643/21,643/20,643/19,643/16,643/17,644
	Драгосињци	2158/1,2/1,8/1,458,459/1,459/3,460/1,461,478,477,480,481/1,481/2,481/3,485,484/1,484/2,2142,490/2,492/1,492/2,491/1,1515,1512,1497/3,1504,1484,1485,1497/1,2140,1671,1672,1689,1673,1674,1686,2155,1693/1,1508,2135
	Каменица	54,15,10,14/2,23,28,27,30,46,44,37/10,52,41/1,75,1210,176,175,203,204,202,205,207,206,216,215,234,239/1,256/1,255/1,1193,53,74
	Мељаница	697,691/1,698/1,698/2,698/3,769,767/2,767/3,767/4,766,765/1,756/1,759,760,1043,785/2,787,788,790/1,790/2,1044,793,792/4,792/2,1033,811,812,823,824,1039/1
	Брезна	47,103,94,95,1707,92/2,92/1,107/1,108,73,485/6,500,499,1725,497/2,497/1,1730,991,992,1004,1007,1006,1010,1011,1013,1023,1025,1022,1031,1030,1037,1041,1042,1043,1040,1050,1051,1207,1213,1212,1710,1218,1734,1517,1521,1523,1529,1520,1519,1437,1389/1,1389/2,1391,1410,1411,1417,1418,1419,1415,1424,1431,1430,1493,1494,1495,1492,1490/2,1491,1392,104,1018

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене
инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x 110kV
Краљево 3 - Нови Пазар 1 на животну средину

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
	Церје	189,190,191,195,198,199,39,34/1,214,224,223,29,24,48,25,574,511,514,550,551,554,552,3128,3129,3130,3133,3132,3198,3197,3042,3048,3044,3046,3209/3,3415,34/6,34/7
	Рудњак	152/1,154,156,2089,2095,2096/1,2097,2098,2101,2102,2103,2125,2099/2,2099/1,2105,2126,2100,2122,2138,2013,2012,2014,2017,2018,2032,2007,3176,1933,1934,1935,1938,1397,1943,1944,1945,3177,1907,1908/2,1830,1908/1,3162,1838,1833,1831,1854,1828,1829,1852
	Ушће	8580/1,5794/1,5794/2,5796,5795,5790,5770/1,8556,6102,6101,6100,8561,6107,6111,6110,6109,6129,6130,6154,6153,6139,6798,6795/1,6795/2,6796,6936,6938,6947,6946,6939,6930,6953,6952,6920,7415,6955,6918,6919,6916,6913,6912,6914,7419,7420,7421,7427,7426,7425,7428,7440,7441,7454,8567,7461,7492,7493,7497,7496,7495,7951,7953,7954,7970,7971,7972,7975,7963,7962,7961,7960/1,8569,8005,8006/1,8012,6797
	Тадење	Нема парцела
Рашка	Баљевац	146,147/1,4727,138,132,133,134,129,126,127,121,116,88,91,92,93,94,95,96,97,98,1710,1711,1714,1717,1715,4746,1723,1724,1725,1756,1757,1758,1762,1763,1781,3373/2,3378,4761,3395,3394,3396,3392,3397,3429,3423,3421,3435,3436/1,3436/2,3427,3426,3425,3428,3477,3475,3476,3459,3458,3461,3460,3453,3452/1,3451,4751,3452/2,3655,3656,3657,3654,3653,3652,3651,3621,3646,3645,3644,3705,3706/1,3707,3710,3711,3684,3683,4750
	Побрђе	307,308,309,310/2,306,3355,303,299,298,277,261,260,251,252,250,249,264,3354,231,232,233,234,235,519,518,526/1,596,595,590/2,590/1,598,597,599,600,601,603,3356,681,683,684,685,688,689,3358,1604,1605,1609,1608,1596,1593/1,1594/1,1593/2,1594/2,1613,1592/2,1629,1692,1665,1686,1691,1690,1689,1687,1685,1674,1684/2,1684/1,1683/1,1671,1672,1675,1676,1707,3366,2226,2227,2228,2229,3360,3365/1
	Бела Стена	264/3,265,255,267,263,262/3,262/4,262/2,259,260,253,258,257,213,211,3652,207,205,204,72/2,73,74,75,77,114,113,102,101,100,97,103,104,96,3654,2710,2711,2682,2712,2673,2674,2672,2669,2907,2659,2903,2663,2660,2661,2650,2649,2644,2910,2911,2642,2643,2639,2638/1,2637
	Брвеница	812,811,818,813,819,4690,820,821,1477,1478,1468,1456,1459,1455/2,1455/1,1440,1438/3,1438/1,1531,1539,1536,1535,1533,1532,1534,1525,1523,1521,1518,1517,1516,2070,1559,1560,2067,2069,2074,2079,2078,2077,2104,4660,2053,2051,2052,2047,2057,4672,2624,2623/1,4693/1,2604,2605,2628,4692,2551,2552,2555,2561,2558,2554,2559,2560,2569,2568,2567,2566,2565,2564,2562,2563,4694/1,3633,3636,3635,3640,3641,3628,3626,3649,3648,3650,3651,3629,3630,3632/2,3632/1,3681,3682,3687,3688,3689,3690,3691,3692,3693,3694,3701,3702,4680,3707,3708,3711/2,4679,1469,1526
	Беоци	1854,1855,1856,1858,1859,1894,1893,1892,1891,1890,1889,1885,1888,1992,1989,1994,1987,1986,1983,1981,1979,4759,2046,1976,1975,1974,2059,2058,2057,2060,2061,2062,2063,2064,2065,2066,2067,2071,2072,2080,2079,2081,2090,2089,2114,2088,2115,4760
	Варево	4594,293,294,671,670,626,668,667,666,622,627,619,618,616/2,4597,628,632,615,597,611,612,607,599,598,1531,1575,1574,1576,1573,1569,1570,1572,1571,1548,1549,1546,1545,1590/1,1604,4595,1603,1614/2,1614/1,1611,1610,1606,1605,4599,2329,2327,2328,2331,4619,2313,2283,2284,2288,2285,2289,2258,2254,2257,2256,2255,4604,2632,2631,2630,2629,2635,2620,2644,2646,2647,2648,4605,2650,2916,2917,2918,2919/1,2915,2922,2910,2911,2881,2882,2893,2898,2883,2884,2889,4606,3033,3032,3030,3031,3041,3042,3043,3044,3045,3118,3125,3123,3137,3135,3136,3134,3130,3133,3148,187,188/1,189,188/2,3222,3223,3255,3261,3262,3267,3269,3268,3272,3271,181,194,193,3278,3279,190,4611,4365,4366,4367,4368,4371,4613,4372,4581,4585,4586,4587,4618,4591,4627,624,2892,4370
	Драганићи	2777,1259,1260,1261,1254/2,1254/3,1254/4,1254/1,1267,1271/1,1298,1297,1338/3,1338/4,1344/2,1344/3,1359,1365,1366,1381,1382,1383,1466,1469,1470,1388,1454,2764,1455,1452,1446,1445,1444,1443/1,1442,1441/2,1441/1,1439,1536,1537,1543,1553,1551,1557,1556,2763,2043,2035,2042,2041,2038,2037,2028,2030,2031,2765,2604,2208,2205,2206,2767,2396,2395,2398,2518,2519,2521,2771,2468,2467,2466/1,2460/2,2477/3,2450/1,2449,2436,2445/2,2440/1,2441,2426,2425,2422/1,2423,2770
	Носољин	1729,1728,4137,3452,3450,3427,3426,3415,3419,3418,3412,3411,3410,3407,3408,4124,3385,3386,3402,3403,3404,3387,3401,3391,3400,4139,3563,3562,3561,3555/2,4131,3573,3576,3577,4138,3715,3714,3712,3716,3718,3717,3702,3701,3693,4132
	Милатковиће	119,120,121,122,1538,149,141/3,141/4,143,146,148,147,161,163,213,212,

Општина/град	Катастарска општина	Парцеле
		216,176,1534,239,238,263,236,235,234,233,232,230,1533,272,271,273,274,275,276,278,279,280,281,283,555,680,681,531,530,529,526,1536,1349,1359,1360,1348,1347,1343,1342,1340/1,1339,1336,1331,1338,1378/3,1337,1325,1315/1,1315/2,1316,1320/1,1318,1392,1393,1397,1401,1406,1412,1411,533
Нови Пазар	Пожежина	146,147,148,149,150,777/1,153,154/1,151,157,156,152,158,159
	Батњик	782,219,209,145/1,156,777,382,381,380,384,385,386,778,554,552,553,551/1, 540,543,781, 743,742,752,783/2
	Копривница	97,98,99/1,100/1,101/1,92,91,304,305,306,311/2,314,315,277,276,280,283/2,282,281,903,698,699/1,699/2,696,700,691,688,689,690,685,687,686,683,682,907,739
	Бања	5,6,7,159,160,161,162,168,169
	Постење	502,507,509,514,517,3403,753,752,740,751,837,742,829,836,826,830,831,862,863,861,860,865,867,873,875,888,937,936,935,933,2683,2686,2687,2699,2700,3414,2714,2715,2718,2723,2721,2853, 2855, 2856, 2857,2858/1,3415, 2860,2862/1,2863,2864,2869,2867,2868,2884,2883, 2890,2895, 2891,2894,2893,2896,2892,2899,2898,2919,2921,2920,2922,2923/1,3406,3894,3896,3911,3899,3897/1,3898/2,3898/1,3898/3,3900,3909/1,4793,4792/1,3902/1,3902/3, 3902/4,4792/2,4791/1

2.7. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.7.1. Садржај Просторног плана

Просторни план се израђује у складу са Законом о планирању и изградњи и правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

Текстуални део Просторног плана садржи следећа главна поглавља:

Увод

I Полазне основе

1. Обухват и опис граница подручја Просторног плана са границама заштитног појаса
  - 1.1. Обухват подручја Просторног плана
  - 1.2. Опис граница подручја Просторног плана
2. Обавезе, услови и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената
3. Економска, друштвена и еколошка оправданост изградње система у случају када се не израђује претходна студија оправданости
4. Скраћени приказ и оцена постојећег стања (потенцијали, ограничења, swot анализа)
  - 4.1. Скраћени приказ и оцена постојећег стања
  - 4.2. Потенцијали и ограничења
  - 4.3. SWOT анализа

II Принципи, циљеви и концепција изградње система

1. Принципи изградње система
2. Општи и оперативни циљеви
3. Концепција решења система
  - 3.1. Заштитни и извођачки појас далековода
  - 3.2. Заштитни појас и комплекс трансформаторске станице Краљево 3 и Нови Пазар 1
4. Регионални значај система и функционалне везе

III Планска решења

1. Утицај на природу и животну средину и мере заштите
  - 1.1. Природни ресурси
  - 1.2. Заштита и коришћење природних вредности
  - 1.3. Утицај на животну средину и мере заштите
2. Заштита и коришћење непокретних културних добара
3. Заштита од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље
4. Утицај на функционисање насеља
5. Однос према другим техничким системима
  - 5.1. Саобраћајна инфраструктура

- 5.2. Водна инфраструктура
  - 5.3. Електроенергетска инфраструктура
  - 5.4. Термоенергетска инфраструктура
  - 5.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура
  - 5.6. Укрштања планираног 2x110 kV далековода са инфраструктуром
  - 5.7. Употреба земљишта
- IV Правила уређења и правила грађења
- 1. Правила уређења и организације земљишта
    - 1.1. Основна намена простора
    - 1.2. Површине јавне намене
    - 1.3. Биланс површина посебне намене
  - 2. Правила грађења
    - 2.1. Заштитни појас далековода 2x110 kV са извођачким појасом
    - 2.2. Заштитни појас и комплекс тс 220/110 kV „Краљево 3“
    - 2.3. Заштитни појас и комплекс ТС 110/35/10 кВ „Нови Пазар 1“
- V Имплементација
- 1. Институционални оквир имплементације и учесници у имплементацији
  - 2. Смернице за спровођење плана
  - 3. Приоритетна планска решења и пројекти
  - 4. Мере и инструменти за имплементацију

Графички прилог Просторног плана односи се на графичке приказе у виду рефералних карата.

2.7.2. Циљеви Просторног плана

Циљеви просторног развоја посебне намене су дефинисани полазећи од принципа:

- 1) интегрисаности у окружење, интеррегионално функционално повезивање;
  - 2) унапређења регионалне конкурентности и приступачности;
  - 3) увећање територијалне кохезије;
  - 4) одрживост постојеће функционалности у простору посебне намене, као и шире.
- **Интеграција у окружење, интеррегионално повезивање**, односно територијална кооперација, представља један од главних фактора развоја региона. Принцип интегрисаности је неопходно применити посебно у области енергетике, односно електроенергетских система.
  - **Унапређење регионалне конкурентности и приступачности** су од посебног значаја за подизање укупне економске моћи и територијалне кохезије. Конкурентност региона огледа се у стварању бољих услова за бржи економски развој, повећање запослености, стварање позитивне конкуренције у оквиру региона. Обезбеђивање услова за бољу приступачност подразумева међусобно повезивање са ширим окружењем, као једну од најзначајнијих мера за уравнотежен просторни развој региона. Дефинисање и остваривање циљева просторног развоја добро конципиране и функционално уравнотежене инфраструктурне мреже која ће осигурати полицентрични и уравнотежени развој у простору, омогућити ефикасну повезаност, висок комунални стандард и минималну девастацију простора што ће великој мери допринети побољшању приступачности како региона у целини, тако и мањих територијалних целина унутар региона.
  - **Увећање територијалне кохезије** је, као принцип, за подручје у ширем окружењу од посебног значаја, с обзиром на чињеницу да овај регион у развијености карактеришу изражене територијалне диспропорције. Ова карактеристика се огледа у чињеници која указује на демографско пражњење, неравномеран размештај индустрије, повећање незапослености, непостојање институционалних оквира за уравнотежени регионални развој.
  - **У области заштите и уређења природних добара**, културних добара и заштите животне средине, као и створених вредности, Просторни план треба да дефинише мере за очување, унапређење, заштиту и коришћење природе, природних вредности и ресурса, као и створених вредности (насеља, инфраструктурне објекте) и њихово укључивање у политике просторног развоја.

Задатак израде Просторног плана је:

- утврђивање концепције развоја, организације, уређења, заштите и коришћења простора посебне намене;
- дефинисање мера и критеријума за рационално коришћење и очување шумског и пољопривредног земљишта, водних подручја и осталих природних ресурса;
- усклађивање за осталим инфраструктурним системима који се укрштају са планираним коридором далековода;
- активирање територијалног капитала и потенцијала неразвијених подручја за развој;
- подстицање специфичности и јачање регионалног идентитета; утврђивање мера и просторних услова за еколошки одрживу интеграцију планског подручја и ширег окружења;
- утврђивање мера за заштиту и унапређење животне средине, природних и непокретних културних добара.

Општи циљеви Просторног плана

Општи циљ Просторног плана је стварање услова за изградњу далековода 2x110 kV Краљево 3 – Нови Пазар 2 преносног система електричне енергије за повезивање и резервирање више конзумних подручја, чиме ће се постићи већа сигурност и квалитет напајања електричном енергијом, као и могућност конекције произведене енергије из обновљивих извора у систем електричне енергије.

Оперативни циљеви Просторног плана

Општи циљеви се операционализују посебним циљевима и задацима:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридор далековода, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту са планираним коридором;
- функционални размештај и планирање нових компатибилних намена (садржаја);
- валоризација постојећих ресурса и развојних потенцијала подручја у циљу потпуније интеграције Републике Србије у регион југоисточне Европе;
- повећање сигурности и квалитета напајања електричном енергијом;
- обезбеђење услова за повезивање малих хидроелектрана, и других производних објеката обновљивих извора енергије у електроенергетски систем;
- обезбеђење услова за функционисање постојећих инфраструктурних система на подручју Просторног плана;
- унапређење и изградња потребне инфраструктуре за развој индустрије.

2.8. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ НЕ ИЗРАЂУЈЕ ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

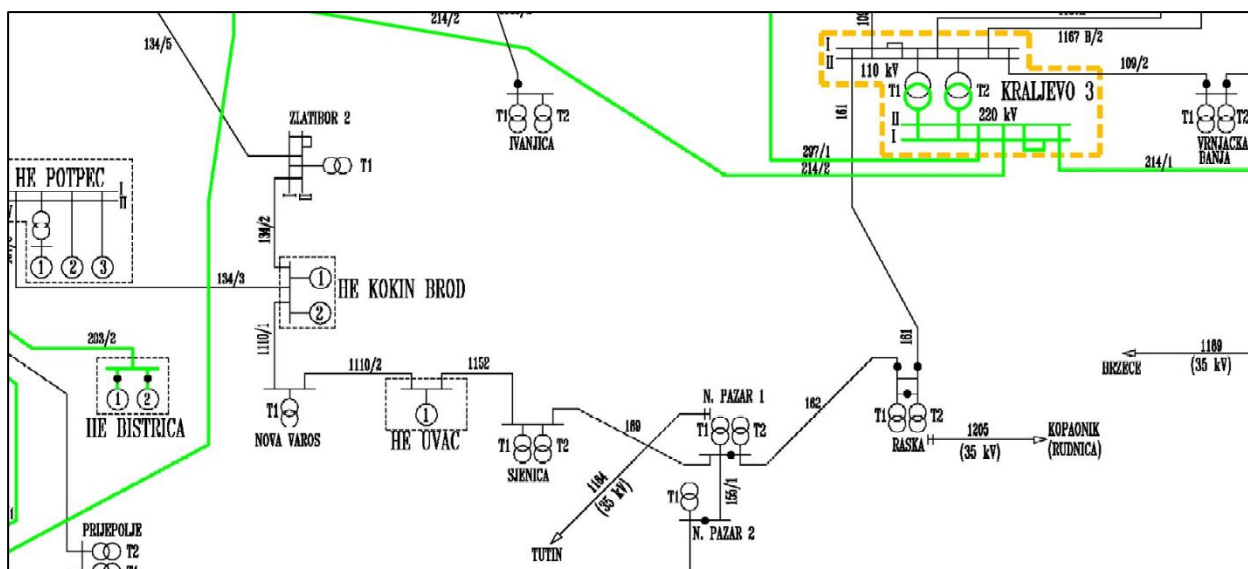
Развој преносних капацитета обухвата ревитализацију постојећих и изградњу нових преносних капацитета како би се постигао уравнотежен, одржив и благовремен развој преносног система, са циљем прикључивања нових конвенционалних и обновљивих извора електричне енергије. Стратешку и развојну важност на националном и регионалном нивоу имају пројекти на јачању интерних преносних капацитета као и капацитета регионалног карактера.

Планирани двоструки далековод 110 kV између Краљева и Новог Пазара спада у најбитније пројекте јачања преносних капацитета стратешких праваца у мрежи 110 kV напонског нивоа. Сврха ове групе пројеката је повећање поузданости преносног система и сигурности напајања потрошача, прикључење нових производних капацитета, као и повезивање преносног дистрибутивног система. Планирани двоструки далековод 110 kV између Краљева и Новог Пазара решава сигурно напајање Рашке области и севера Косова и Метохије.

На слици 2. је приказана тренутна топологија преносне мреже напонског нивоа 110 kV у региону Рашке. Трансформаторске станице преносног односа 110/X kV, напајају се преко трансформације 220/110 kV „Краљево 3“, „Пожега“, „Чачак 3“ и трансформације 400/220/110 kV „Пљевља 2“ – Црна Гора, а помоћ пружају и хидроелектране у лимском сливу: ХЕ Увац, ХЕ Кокин Брод и ХЕ Потпећ.

Ове хидроелектране дају подршку и одржавању добрих напонских прилика у овом региону, путем производње реактивне енергије, нарочито у зимским вршним режимима. Често, због одржавања добрих напонских прилика и отклањања неиспуњености критеријума „N-1“, ЕМС даје налоге за њихово ангажовање што у случају да се ради о прерасподели производње, редиспечингу, може изазвати додатне трошкове за ЈП „Електромрежа Србије“.

Слика 2: Садашње стање преносне мреже 110 kV у региону Рашке (2015. година)

Тренутна ситуација, у смислу топологије мреже, је таква да је овај регион паралелисан са системом Косова и Метохије преко спојног поља 110 kV у ТС „Валач“.

Оваква топологија знатно помаже у одржавању добрих напонских прилика. Међутим, због неизвесности одржавања овакве топологије у дужем временском периоду постоји могућност да у будућности овај део мреже поново буде секционисан од преносне мреже 110 kV на Косову и Метохији као што је то био случај у прошлости.

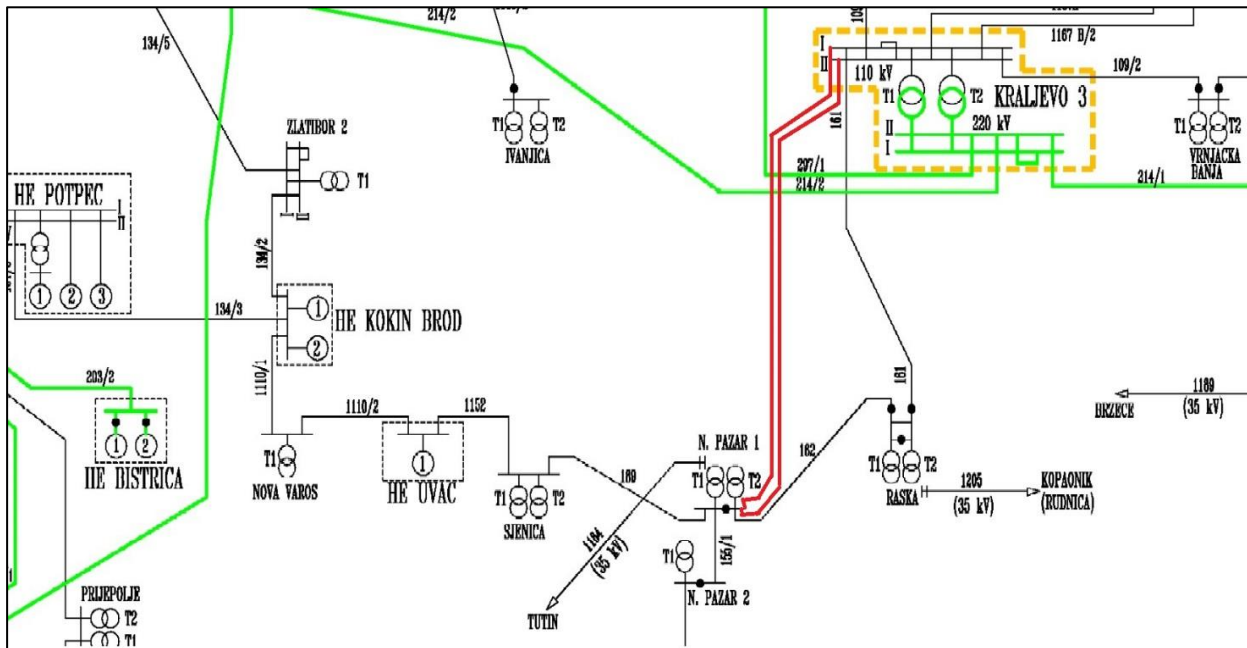
У случају секционисања мреже у ТС Валач, анализа сигурности рада преносне мреже је показала да није задовољен критеријум „N-1“ за зимски вршни режим.

У овом региону, постоји доста потенцијала за изградњу нових хидрокапацитета који би били прикључени на напонски ниво 110 kV. Прикључење нових производних капацитета би додатно повећало оптерећење преносне мреже у овом региону.

Као решење за ове проблеме, виђена је изградња новог двоструког далековода 110 kV ТС Краљево 3 – ТС Нови Пазар 1, дужине 64 km. Далековод ће појачати петљу ТС Краљево 3 – ТС Рашка – ТС Нови Пазар 2 – ТС Нови Пазар 1 – ТС Сјеница – ХЕ Увац.

На слици 3. је приказана топологија преносне мреже након изградње поменутог двоструког далековода.

Слика 3: Преносна мреже 110 kV након изградње двоструког далековода ТС Краљево 3 – ТС Нови Пазар 1

2.9. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.9.1. Природне карактеристике

Геолошке и геоморфолошке карактеристике терена - Простор обухваћен Просторним планом у геотектонском смислу је смештен унутар двеју тектонско-стратиграфских јединица. На истоку то је *Српско македонска маса*, а на западу *композитни терен Вардарске зоне*. Граница се протеже линијом Крагујевац-Трстеник-Куршумлија и углавном је прекривена млађим седиментима. Литолошка грађа и сложени процеси у геолошкој прошлости погодовали су стварању услова за настанак разноврсних типова лежишта минералних сировина.

Планско подручје подељено је између две велике регије Србије – *перипанонске Средишње Србије*, којој припадају општине у саставу брежуљкасте Шумадије, и долинских заравни Западног и Великог Поморавља, и *планинско-котлинске регије*, са брдско-планинским областима Старог Влаха и Рашке. Планско подручје одликује сложена морфологија терена са брдско-планинским рељефом (Копаноник, Рогозна, Голија, Јастребац, Жељин, Чемерно, Гоч, Рудник, Јухор, Бељаница, и др.) и композитним долинама Велике, Западне и Јужне Мораве, Ибра, Расине, Ресаве, Рашке и њихових притока. Ту се прожимају обележја централне и јужне Пери-панонске Србије (Шумадија, Велико и Западно Поморавље) и планинске Србије (Старо-влашко-рашка висија, Копаноничке планине, део Карпатско-балканских планина) са бројним предеоним целинама: Темнић, Левач, Гружа, Хомоље, Лепеница, Јасеница, Жупа, Пештер и др.

Посматрајући од севера ка југу, терен се постепено смеђује, од ниских речних површина, преко нижих и средњих планина, до високих планинских простора са њиховим заравнима. С обзиром на величину територије коју обухвата, изражене су велике разлике детерминисане природним условима и надморским висинама.

Климатске карактеристике - Највећи део посматране територије има умерено-континенталну климу, док планински делови имају нешто оштрију планинску климу.

Температура ваздуха - Анализом температурних услова утврђено је да средња годишња температура ваздуха износи 10,9°C. Најхладнији месец је јануар са средњом температуром од -1,3°C, а најтоплији јул са 21,4°C. Средња температура у вегетационом периоду (април-септембар) износи 17,7°C.

Осунчавање - Дужина трајања сунчевог сијања износи просечно 2 032 сата годишње, што одговара средњем трајању инсолације од 5,6 сати дневно. Најсунчанији месец је јул са просеком од 278,9 часова, а најкраћи период осунчаности је у децембру, свега 57,9 часова.

Падавине - Падавине представљају климатски елемент који директно утиче на вегетацију, формирање насеља и начин живота. Просечна годишња количина падавина износи 755 mm. Најкишовитије годишње доба је лето са просечном висином падавина 228,1 mm (30,2%). Највише падавина има јун, просечно 90,6 mm, а најмање фебруар и март 46,0 mm. У пролеће, средња висина падавина износи 197,7 mm, док је у јесен 171,5 mm. Висина падавина у вегетационом периоду годишње износи просечно 432,5 mm. Просечна годишња честина падавина износи 130,3 дана у години.

Ветар - На основу годишњих честина јављања ветрова и тишина може се закључити да највећу учесталост имају тишине које су заступљене са 349‰. Најчешће заступљени ветар је источни са 178‰ и највећом средњом брзином од 4,3 m/s, затим западни ветар са 142‰, северни са 26‰, док је најмање заступљен јужни ветар са 20‰. Највећа средња брзина ветра, без обзира на правац, јавља се у марту и износи 2,4 m/s, док је најмања у јануару, јулу и августу, 1,3 m/s.

Педолошке карактеристике - Услед рашчлањености рељефа, хетерогеног геолошког састава, климатских и биогеографских карактеристика и висинске разлике појединих делова општине од око 1600 m, територија града Краљево се одликује изузетно сложеним и разноврсним педолошким саставом земљишта.

Подручје општине Рашка обилује шумским типовима земљишта, а међу њима преовлађују смеђа земљишта која покривају више од 40% укупне површине и то претежно на брдовитим теренима и нагибима речних корита. Хумусно плитка тла (ранкери) су земљишта распрострањена на већим надморским висинама и покривају преко 30% територије. Остала земљишта су знатно мање заступљена, с тим да смоница, црнице и алувијуми захватају око 15 % простора.

Велик просторни обухват, шароликост рељефних облика и диверсификовани геолошки састав, условили су врло хетерогену педолошку слику подручја Новог Пазара, у којем ипак преовлађују педолошки типови земљишта карактеристични за планинске и шумске терене.

Сеизмичке карактеристике - Према карти сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на површини терена израђеној за потребе сагледавања сеизмичког хазарда за подручје Просторног плана, према подацима Републичког сеизмолошког завода утврђени су VIII и XI степен сеизмичког интензитета. У односу на структуру тј. тип објекта дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. За VIII степен сеизмичког интензитета сматра се да ће се у смислу очекиваних последица манифестовати „штетан земљотрес“, за XI степен „разоран земљотрес“.

Минералне сировине - На подручју обухвата Просторног плана постоје експлоатациона поља минералних сировина:
Експлоатационо поље бр.111 локалитет Нови Пазар (Предузеће „Украш“, рудници и индустрија мермера, Нови Пазар);
Експлоатационо поље бр.100 локалитет Рашка-Краљево (Предузеће „Магнохром“, погон рудник „Бела Стена“, Баљевац на Ибру);

Експлоатационо поље бр.470 локалитет Рашка (Предузеће ЈП ПЕУ Ибарски Рудници, Баљевац на Ибру);
Експлоатационо поље бр.178 локалитет Баљевац на Ибру-Краљево (Предузеће Ибарски рудници каменог угља, Баљевац на Ибру);
Експлоатационо поље бр.11 локалитет Рашка-Краљево (Предузеће Ибарски рудници каменог угља, Баљевац на Ибру);
Експлоатационо поље бр.485 локалитет Краљево (Предузеће ЈП ПЕУ Ибарски Рудници, Баљевац на Ибру);
Експлоатационо поље бр.177 локалитет Ушће-Краљево (Предузеће Ибарски рудници каменог угља, Баљевац на Ибру);
Експлоатационо поље бр.201 локалитет Ушће-Краљево (Предузеће Рудник магнезита „БогUTOвац“, Краљево);
Експлоатационо поље бр.516 локалитет Краљево (Предузеће „Бремер“ д.о.о., Земун);
Експлоатационо поље бр.478 локалитет Краљево (Предузеће „ММ Стена“ д.о.о., Краљево);
Експлоатационо поље бр.24 локалитет Пашка-Краљево (Предузеће „Магнохром“ индустрија ватросталног материјала, Краљево).

У обухвату Просторног плана, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство је одобрило извођење геолошких истраживања минералних ресурса, и то:

- предузећу „Rockstone group“ д.о.о. из Каћа извођење геолошких истраживања полиметаличне минерализације олова, цинка и пратећих метала на подручју „Жељин – Гокчаница“, број поља 2075;
- предузећу „Balkan gold“ д.о.о. из Београда извођење геолошких истраживања полиметаличне минерализације бората и пратеће асоцијације елемената (Li, Na, ST, K) на подручју Јарандолског неогеног басена код код Баљевца на Ибру, број поља 2065;
- предузећу НИС а.д. Нови Сад, на територији Републике Србије јужно од Саве и Дунава, број решења 310-02-059/2010-06, минерална сировина нафта и гас, лист у катастру 1915.

На траси предметног инфраструктурног коридора високонапонског далековода, истражене су оверене резерве следећих минералних сировина:

- резерве угља на лежишту „Јарандо“ код Баљевца на Ибру, у укупном износу од 941.964 тона;
- резерве угља на лежишту „Тадење“ код Баљевца на Ибру, у укупном износу од 438.470 тона;
- резерве угља на лежишту „Погорелица“ код Баљевца на Ибру, у укупном износу од 1.276.270 тона;
- резерве борних минерала на лежишту „Побрђски поток“ код Баљевца на Ибру, у укупном износу од 159.100 тона;
- резерве доломита на лежишту „Церје север“ код Полумира, у укупном износу од 246.902 m³;
- резерве андезита на лежишту „Каменица“ код Краљева, у укупном износу од 4.628.729 m³;
- резерве опекарске сировине на лежишту „Прђинова“ код Новог Пазара, у укупном износу од 950.790 m³;
- оверене резерве минералних сировина на локалитетима Побрђски поток, Церје север I, Церје север II, Церје југ, Каменица и Прђиново I.

Експлоатациона и истражна поља минералних сировина приказана су на графичком прилогу, Реферална карта бр. 2.

2.9.2. Стање животне средине

Квалитет животне средине предметног простора је у одређеној мери очуван. Земљиште, које је у функцији пољопривредне производње, делимично је угрожено због неконтролисане примене агрохемијских мера заштите.

Према подацима Републичке агенције за заштиту животне средине на подручју обухваћеном Просторним планом врши се праћење квалитета земљишта, површинских и подземних вода, на локалитетима ван посебне намене.

У обухвату Просторног плана налазе се већи број неуређених депонија (приказаних на графичком прилогу). Такође, у обухвату Просторног плана налази се ПРТР постројење „Авипром 2011“ д.о.о. на чијим емитерима се прати емисија загађујућих супстанци у ваздух (ПМ10), али ово постројење се налази на растојању већем од 500 m од посебне намене.

2.9.3. Заштићена природна добра

У обухвату Просторног плана налазе се заштићена природна добра (Споменик природе „Црни бор у клисури реке Ибра“, део Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“ и део Парка природе „Голија“) и део подручја које је евидентирано природно добро (планина Столови). У обухвату Просторног плана су делови еколошки значајних подручја, делови Еколошке мреже Србије (ЕМ „Клисура Ибра“, ЕМ „Гоч“, и ЕМ „Голија“) и подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности (IPA подручје „Клисура Ибра“, IPA подручје „Голија“, IBA подручје „Голија“ и EMERALD подручје „Голија“). Траса далековода са заштитним појасом, у границама посебне намене, пролази кроз део заштићеног природног добра Специјални резерват природе „Гоч-Гвоздац“ (у режиму заштите III степена), еколошки значајно подручје и део Еколошке мреже Србије „Клисура Ибра“ и „Гоч“, као и источни и југоисточни обод планине Столови, односно простор који је евидентиран као природно добро „Планина Столови“.

Будућа траса далековода, од почетне до крајње тачке, пролази кроз простор обрастао на нижим, топлијим и сувљим брежуљкастим деловима храстовим шумама (сладуна, цера, китњака), на појединим деловима шумом букве и вештачки подигнутим састојинама. Већи део трасе обрастао је травнатом вегетацијом.

На подручју заштићеног природног добра Специјални резерват природе „Гоч-Гвоздац“ траса далековода пролази простором који је обрастао високом шумом букве и китњака, вештачки подигнуте састојине црног бора, вештачки подигнуте састојине смрче, као и кроз просторе који су обрасли ливадским екосистемима.

Основну геолошку подлогу чини превасходно серпентинит на коме су развијена плитка, скелетогена земљишта, обрасла сувом травном вегетацијом. Стога овакви предели дуж трасе на појединим деоницама имају изглед пространих голети.

2.9.4. Заштићена културна добра

У обухвату Просторног плана налази се већи број евидентираних непокретних културних добара, као и археолошка налазишта која уживају претходну заштиту. Већина споменика културе су културна добра из средњег века и античког доба.

У обухвату Просторног Плана налази се и део просторне културно-историјске целине „Стари Рас са Сопоћанима“ (део зона заштите Петрове цркве) у КО Постоње, које је непокретно културно добро од изузетног значаја.

У обухвату Просторног плана налазе се следећа утврђена непокретна културна добра:

Споменици културе – културна добра од изузетног значаја (на Листи Светске културне баштине):

- део просторне културно-историјске целине „Стари Рас са Сопоћанима“ (део зоне заштите Петрове цркве) у КО Постоње.

Споменици културе – културна добра од великог значаја:

- Ушће, засеок Река, црква Светог Николе;
- Тадење, гробљанска црква Свете Катарине у Косурићима;
- Тепечи, засеок Железница, гробљанска црква Светог Николе;
- Шумник, црква Светог Николе у Шумнику.

Споменици културе – културна добра:

- Полумир, споменик српским ратницима 1912-1918 у Полумиру;
- Ушће, стара школа;
- Трнава, црква Свете Петке;
- Брвеник, средњовековни град Брвеник са црквом посвећеном Светом Николи - културно добро.

Археолошка налазишта – културна добра:

- Рибница, црквица у горњој Рибници;
- Постојење, археолошко налазиште Градина.

У обухвату Просторног Плана налазе се следећи археолошки локалитети - добра која уживају претходну заштиту:

Град Краљево:

- КО Ратина: Жута прла, Дивље Поље, Имање Радовића, Гробље у Горњој Ратини;
- КО Драгосињици: Букоњско гробље, Жута прла, Латинска окна, Савова вода (култно место);
- КО Каменица: Римско гробље, Каменичко гробље;
- КО Мељаница: Чаир, Прва манастирска ливада, Мељаничко гробље;
- КО Брезна: Мало гробље, Сеоско гробље, Раковац/Расадник, Римско гробље, Гвоздац, Латинско гробље, Савино колено (култно место), Гробље у Дошићима;
- КО Рудњак: Црквица Петровача у Поповој Реци, Шљакиште у Поповој Реци, Латинско гробље у Поповој Реци, Влашке куће у Поповој Реци, Црквица у Мирашима, Црква Св. Илије у Мирашима, Градиште;
- КО Церје: Црквица, Градина;
- КО Ушће: Црква у Плавцима, Сеоско гробље у Плавцима, Равни у Плавцима, Латинско гробље у Водичну, Гробље у Камењанима, Црква на ушћу Студенице у Ибар;
- КО Тадење: Савранџија-Иванов гроб у Прогорелици; Сеговско гробље у Прогорелици, Видовица у Железници, Старо сеоско гробље у Косурићима, Велика орница у Тепечима; Римска црква у Тепечима; Старо гробље у Тепечима;

Општина Рашка:

- КО Баљевац: Кућетина у Доњем Лозну, Црквица у Доњем Лозну, Црквица у Лучицама
- КО Побрђе: Црква Богиниће, Сталожина (Јарандо), Селиште, Римско гробље, Римске куће, Укопана црква са некрополом у Паклењу, Кафана у Јарандолу;
- КО Бела Стена: Римско гробље (Боровак), Козјак (Боровак), Бићелска молитва у Бићелама;
- КО Брвеница: Црквица, Селиште, Сеоско гробље у Зареву, Сеоско гробље у Доњој Брвеници, Воденице на реци Брвеници, Сеоско гробље у Малешеву;
- КО Беоци: Бијаница, Црквица са Римским гробљем, Латинско гробље, Селиште, Црква Св. Николе у Шумнику;
- КО Вареву: Тумул, Латинско Гробље, Жути Крш - Дугаличка равна, Црква Св. Тројице у Вареву;
- КО Драганићи: Дуварине, Црквица, Сеоско гробље;
- КО Носољин: Градина, Сеоско гробље, Капавац, Сеоско гробље у Пињаж Долу, Римљанско гробље у Пињаж Долу, Селиште у Пињаж Долу, Сеоско гробље у Пињаж Долу, Грчко гробље у Трнави, Курандићке ливаде у Трнави, Стара школа у Трнави, Месна канцеларија у Трнави, Домаћинство Саве Младеновића (породична кућа и помоћни објекат) у Трнави, Вучковићско гробље у Трнави, Курандићско гробље у Трнави, Трнавско гробље, Носољинско гробље;
- КО Милатковиће: Гробље на Брежњаку, Сеоско гробље.

Град Нови Пазар:

- КО Батњик: Сеоско гробље, Гробље у Јабланичком потоку, Гробље у Глушцима, Турске куле-Караула у Глушцима;
- КО Копривница: Црква Св. Петке;

- КО Постоње: насеље Дуварине, Месна канцеларија Блажево, насеље Кућишта, некропола Раздоља, гробље Трнавци, некропола Трнавци/Микулина, Црквица Трнавци/Микулина, Турски шанац.

Траса далековода са заштитним појасом, у границама посебне намене, пролази кроз периферни део зоне заштите евидентираног археолошког локалитета Градина у КО Постоње.

2.9.5. Створене карактеристике

2.9.5.1. Становништво

Подручје обухваћено Просторним планом чине делови територија два града, Краљева (13 насеља) и Новог Пазара (5 насеља) и део подручја општине Рашка (10 насеља). У посматраном подручју, у укупно 28 насеља, према Попису становништва 2011. године, живи 18441 становник (око 6,0% популације Рашког округа) у 5765 домаћинстава. Најмногољуднија насеља су Постоње (3930 становника) и Ратина (3210 становника), док је Бело Поље најмање, са свега 17 становника (Табела 8).

Табела 8: Укупан број становника

Град/Општина	Насеље	Број становника (По методологији пописа 2002. године)					
		1991. год		2002.		2011.	
		Становништво	Домаћинства	Становништво	Домаћинства	Становништво	Домаћинства
Краљево-град	Брезна	143	52	104	47	77	32
	Драгосињци	743	220	672	215	656	209
	Каменица	208	67	180	65	160	57
	Камењани	311	83	283	82	251	80
	Лозно	146	51	133	42	114	30
	Мељаница	179	61	163	58	158	56
	Метикош	611	172	688	206	722	223
	Ратина	2664	758	2715	859	3210	983
	Рудњак	387	103	278	87	183	66
	Тадење	106	28	81	26	60	23
	Тепече	336	109	195	83	120	51
	Ушће	1943	606	2040	630	1881	628
Церје	664	210	625	200	537	174	
Нови Пазар-град	Бања	340	78	466	115	566	123
	Батњик	66	18	58	19	79	24
	Копривница	23	6	12	5	86	33
	Пожежина	265	66	251	74	144	38
	Постоње	2821	723	3471	880	3930	1059
Рашка	Баљевац	1610	502	1636	540	1482	533
	Бела Стена	589	192	491	194	678	239
	Бело Поље	70	27	48	23	17	11
	Беоци	525	150	462	152	388	151
	Брвеница	360	112	298	102	249	83
	Варево	1389	411	1497	466	1537	481
	Драганићи	319	86	350	101	334	104
	Милатковиће	269	80	161	58	225	72
	Носољин	208	63	260	82	168	55
	Побрђе	981	287	972	329	429	147
УКУПНО		18276	5321	18590	5739	18441	5765

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника посматраног подручја незнатно се повећао (+165). Између пописа 1991-2002. год. дошло је до побољшања демографске ситуације, односно благог раста укупног броја становника (+314 лица), да би пописом 2011.год. био забележен пад популације (-149 лица). Према последњем попису становништва 2011. године, само у 9 насеља је забележен незнатан пораст укупног броја становника, док је у осталим насељима настављен процес депопулације.

2.9.5.2. Мреже и функција насеља

Мрежа насеља у функцији специфичности посебне намене овог Просторног плана, дефинише се у ужем и ширем смислу. У ужем смислу под мрежом насеља се подразумевају сва насеља чија се грађевинска подручја делом налазе унутар границе посебне намене Просторног плана Батњик, Бела Стена, Брвеница, Брезна, Варово, Драганићи, Каменица, Копривница, Милатковиће, Метикош, Мељаница, Рудњак, Побрђе. У ширем смислу мрежа насеља обухвата сва насеља на чијој се катастарској општини налазе подручја обухваћена израдом овог Просторног плана (Бања, Батњик, Бела Стена, Бело Поље, Беоци, Брвеница, Брезна, Варово, Драганићи, Драгосињици, Каменица, Камењани, Копривница, Лозно, Мељаница, Метикош, Милатковиће, Носољин, Пожежина, Постоње, Побрђе, Ратина, Рудњак, Тадење, Тепече, Ушће, Церје).

Подручја обухваћена израдом овог Просторног плана се простиру кроз подручје два града (Краљево и Нови Пазар) и подручје једне јединице локалне самоуправе (Рашка).

Посматрано у оквиру планског подручја у хијерархији функционално урбаних подручја (ФУП) издвајају се ФУП-ови националног значаја – Краљево и Нови Пазар у оквиру чијих територија се простире посебна намена Просторног плана. Функционално урбано подручје Новог Пазара интегрише општину Рашка, чији центар је мање утицајне моћи и опслужује функцијама само насеља у оквиру своје административне територије. Сва остала насеља у планском подручју по структури и категоризацији су изразито рурална.

2.9.5.3. Коришћење и структура земљишта

Према структури коришћења земљишта по категоријама, констатује се да је на подручју обухвата Просторног плана углавном заступљено шумско и пољопривредно земљиште, мање грађевинско и водно земљиште. Посебна намена ће захтевати примену одређених мера и посебан режим коришћења земљишта.

2.9.5.4. Привреда

Ревитализација привредних активности у Рашком управном округу, посебно, сектору индустрије одвија се успорено услед незавршених процеса реструктурирања и транзиције, недостатка инвестиција, „вишка“ запослених и др. Постојећа индустријска структура је још увек недовољно конкурентна, а утемељена је на неколико основних грана индустрије: производња саобраћајних средстава, ватросталних материјала, прехранбених производа и пића, текстилној, дрвопрерађивачкој индустрији и индустрији неметала. Сектор МСП представља основу привредног развоја и отварања нових радних места. Подручје обухваћено израдом Просторног плана чине делови територија два града, Краљево и Новог Пазара и део подручја општине Рашка. У обухвату Плана су углавном насеља руралног карактера, што значи привредно најмање развијена насеља Рашког управног округа.

Пољопривреда

Од земљишта које се користи у пољопривредне намене највеће површине су под пашњацима око 15,7% и ораницама 15,0%, а нешто мање под ливадама 11,8%. Воћарство и виноградарство су на подручју Краљево знатно мање заступљени.

Општина Рашка има типичне одлике економије планинских подручја са основним опредељењем на унапређењу примарне пољопривредне производње, праћене подизањем одговарајућих прерађивачких капацитета. Ово се пре свега односи на производњу хране по систему органске, интегралне и традиционалне пољопривреде, за шта Рашка има готово идеалне услове.

Равничарски делови општине, који представљају просторно мањи део, претежно су усмерени на мешовито и пашњачко сточарство и на воћарску производњу. Близу половине територије града Новог Пазара налази се под пољопривредним земљиштем, које је по бонитету, начину коришћењу и заступљености јако хетерогено, у зависности од сложених геоморфолошких услова.

Шумарство

На територији обухвата Просторног плана шумама газдују ЈП „Србијашуме“, Шумарски факултет из Београда и остали сопственици.

ЈП „Србијашуме“ газдују деловима газдинских јединица: „Столови - Рибница“, „Сокоља“, „Гокчаница“, „Жељин“ и „Студеница - Полумир“, којима газдује Шумско газдинство „Столови“ - Краљево, затим „Влашица - Трештенац“, „Близанац - Дебелица“, „Диван - Локва - Бреза - Зимовник“ и „Буковик - Тлачина - Крстац“ којима газдује Шумско газдинство „Шумарство“ - Рашка.

Шумарски факултет је на основу Уредбе о проглашењу заштите Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“ („Службени гласник РС“ бр. 99/14), одређен за управљача над овим природним добром, а такође и газдује шумама које имају превасходно научно-истраживачку и заштитну функцију (заштита шума, изворишта и водотокова).

Основне намене шума којима газдује ЈП „Србијашуме“, а обухваћене су Просторним планом су производња дрвета, заштита земљишта од ерозије, стална заштита шума (изван газдинског третмана) и семенска састојина. Планом су обухваћене површине којима газдује ЈП „Србијашуме“ на којима се налазе састојине које према основној намени припадају наменским целинама 26 и 66, а које представљају шуме високе заштитне вредности (НСVF - 4) и наменска целина 17 (НСVF - 1) семенска састојина, користи се за добијање провереног материјала за размножавање (семена). Поред ових наменских целина, већи део подручја чини наменска целина „10“ - производња техничког дрвета.

Наменска целина „26“ - заштита земљишта I степена: приоритетна функција шума у овој наменској целини је заштита станишта (земљишта) од воде, снега, ветра, клизишта и др. Угроженост од ерозије одређена је у суштини следећим факторима: нагибом терена, рељефом, типом земљишта, експозицијом и другим факторима. Ове шуме штите земљиште од ерозије, а уједно служе као заштитни појасеви од могућих шумских пожара. На просторима где се налазе састојине наменске целине заштита земљишта првог степена, мора се посебно водити рачуна о трајном одржавању шумске вегетације.

Наменска целина „66“ - стална заштита шума (изван газдинског третмана): то су шумске површине стално заштитног карактера, у којима нема газдинских интервенција. У ову наменску целину сврставају се шуме на горњој граници шумске вегетације, шуме на јако врлетним теренима, шуме у клисурама и др. Ове шуме штите земљиште од ерозије, а уједно служе као заштитни појасеви од могућих шумских пожара.

Наменска целина „10“ - производња техничког дрвета: приоритетна функција је максимална и трајна производња дрвета најбољег квалитета, али се при томе не занемарују и остале производне, општекорисне и социјалне функције шума.

Да би крајњи циљ, максимална и трајна производња дрвета најбољег квалитета био остварен, шума мора бити у нормалном стању по свим показатељима на датом станишту. Оног момента када се шума налази у нормалном стању, осим производне остварују се и остале функције шума или већи број њих.

Степен угрожености шума од пожара у планском подручју креће се од I - VI степена у зависности од састојине која се налази на обухваћеном простору:

- I степен угрожености: састојине и културе борова и ариша;
- II степен угрожености: састојине и културе смрче, јеле и других четинара;
- III степен угрожености: мешовите састојине и културе четинара и лишћара;
- IV степен угрожености: састојине хрasta и граба;
- V степен угрожености: састојине букве и других лишћара;
- VI степен угрожености: шикаре, шибљаци и необрасле површине.

Траса далековода на подручју којима газдује ЈП „Србијашуме“, највећим делом пролази кроз наменску целину која служи за производњу техничког дрвета. Пролази кроз простор обрастао храстовим шумама (сладуна, цера, китњака) на нижим, топлијим и сувљим брежуљкастим деловима, а на појединим деловима шумом букве и вештачки подигнутим састојинама. Већи део трасе обрастао је травнатом вегетацијом.

На подручју заштићеног природног добра Специјални резерват природе „Гоч-Гвоздац“, траса далековода пролази простором који је обрастао високом шумом букве и китњака, вештачки подигнуте састојине црног бора, вештачки подигнуте састојине смрче, као и кроз просторе који су обрасли ливадским екосистемима.

Туризам

Планско подручје има оптималне могућности да се интензивније туристички развије с обзиром на то да располаже разноврсним природним и антропогеним туристичким потенцијалом.

Доминантни туристички производи у формирању специфичне туристичке понуде засноване на расположивим туристичким ресурсима и потенцијалима су: планине (Копаоник - највећи зимски туристички центар у Србији, Голија - парк природе и национални потенцијал за развој туризма и зимских спортско-рекреативних активности), културна баштина (бројни културно-историјски споменици који су изузетно атрактивни за посетиоце), градски и пословни туризам, рурални туризам (постојање традиционалних села са вредним етно-наслеђем културних добара, амбијената и традиционалне културе, са потенцијалним смештајним капацитетима), здравствени туризам (близина многобројних бања и могућност spa/wellness програма), туризам специјалних интереса и догађаји.

2.9.5.5. Инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана налазе се капацитети путно-друмског и железничког саобраћаја.

Државни пут IB реда:

- **бр.22 (М-22)**, Београд – Љиг - Горњи Милановац – Прељина – Краљево – Рашка - Нови Пазар - Рибариће - државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Мехов Крш),
- **бр.23 (М-5)**, Појате – Крушевац – Краљево – Прељина – Чачак – Пожега – Ужице – Чајетина - Нова Варош - Пријепоље (гранични прелаз Гостун),
- **бр. 30 (Р-116)**, Ивањица-Ушће

Државни путеви IIA реда:

- **бр.209 (Р-225)**: Краљево (Ратина) – Брезна – Гоч – Станишинци,
- **бр.198 (Р-234)**: Рашка – Кути – Одвраћеница - Преко Брдо,
- **бр.199 (Р-234)**: Нови Пазар – Дежева - Одвраћеница,

Државни путеви IIB реда:

- **бр.412 (Р-233)**: Брвеник – Градац – Рудно.

У обухвату Просторног плана егзистирају системи општинских путева у свим обухваћеним општинама/градовима (Краљево, Нови Пазар, Рашка) различитог степена изграђености, који омогућују доступност овом простору из свих праваца, као и некатегорисани путеви (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Осим постојеће путне мреже категорисаних и некатегорисаних путева, у обухвату Просторног плана се налази и планирани коридор аутопута Е-761, деоница Појате (веза Е-75-коридор Х)–Краљево–Прељина (веза Е-763).

Железнички саобраћај на простору обухвата Просторног плана је заступљен преко:
- **магистралне једноколосечне неелектрифициране железничке пруге бр.8,**
Лапово-Краљево-Лешак-Косово Поље-Бенерал Јанковић-државна граница-(Волково).

Укрштања далековода са мрежом саобраћајне инфраструктуре (категорисани путеви државне путне мреже) су утврђена кроз следећу табелу:

Табела 9: Укрштања планираног 2x110 kV далековода са саобраћајном инфраструктуром

Ред.бр.	ранг укрсног правца	изграђеност	оријентациона станица референтног система ¹
1	ДП IБ реда бр. 22 (М-22)	постојећа	km 423+237
2	ДП IБ реда бр. 22 (М-22)	постојећа	km 462+614
3	ДП IБ реда бр. 22 (М-22)	постојећа	km 470+225
4	ДП IIA реда бр.209 (P-225)	постојећа	km 32+026
5	ДП IIB реда бр.412 (P-233)	постојећа	km 18+109
6	ДП IIB реда бр.198 (P-234)	постојећа	km 13+636

Водна инфраструктура

На подручју обухвата Просторног плана налазе се водотоци: река Рибница, река Брвеница, река Ибар и Трнавска река, као и већи број мањих сталних и повремених токова. Ови водотоци припадају подсливу/сливу Западне Мораве, односно водном подручју Мораве.

На планираној траси далековода, а према условима прикупљеним од надлежних комуналних предузећа која управљају водоводом и канализацијом у насељима која су у обухвату Просторног плана, постоје изграђене инсталација водовода и канализације само у делу грађевинског подручја града Новог Пазара.

Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана налазе се следећи надземни водови преносног система електричне енергије напонског нивоа 220 kV и 110 kV:

1. 220 kV бр.214/1 ТС Крушевац 1-ТС Краљево 3;
2. 220 kV бр.214/2 ТС Краљево 3-ТС Пожега;
3. 220 kV бр.297/1 ТС Краљево 3-ТС Чачак 3;
4. 110 kV бр.109/1 ТС Краљево 1-ТС Краљево 3;
5. 110 kV бр.109/2 ТС Краљево 3-ТС Врњачка Бања;
6. 110 kV бр.155/1 ТС Нови Пазар 1-ТС Нови Пазар 2;
7. 110 kV бр.189/1 ТС Нови Пазар 1-ТС Сјеница;
8. 110 kV бр.161 ТС Краљево 3-ТС Рашка;
9. 110 kV бр.162 ТС Нови Пазар 1-ТС Рашка;
10. 110 kV бр.1167А ТС Краљево 2-ТС Краљево 3;
11. 110 kV бр.1167Б/2 ТС Краљево 3 1-ЕВП Краљево;
12. 110(35) kV бр.1184 ТС Нови Пазар 1-ТС Тутин.

¹ дефинитивне-конечне станице ће се утврдити приликом израде техничке документације

Табела 10: Електроенергетска инфраструктура која се укршта и паралелно води са планираним далеководом

Ред. бр.	Далековод	изграђеност	опис
1.	220 kV бр.214/2 ТС Краљево 3-ТС Пожега	постојећа	укрштање
2.	220 kV бр.297/1 ТС Краљево 3-ТС Чачак 3	постојећа	укрштање
3.	110 kV бр.161 ТС Краљево 3-ТС Рашка	постојећа	укрштање и паралелно вођење
4.	110 kV бр.162 ТС Нови Пазар 1-ТС Рашка	постојећа	укрштање и паралелно вођење

У обухвату Просторног плана постоји трансформаторска станица напонског преноса 220/110 kV „Краљево 3“ и трансформаторска станица напонског преноса 110/35/10 kV „Нови Пазар 1“.

У обухвату Просторног плана постоји дистрибутивна мрежа електричне енергије 35 kV, 10 kV и трансформаторске станице 35/10 kV и 10/0,4 kV.

Постојеће трасе преносне мреже и дистрибутивне мреже електричне енергије и планирана траса далековода ће се ускладити у свему, према законским прописима и техничким условима.

Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна и нафтоводна инфраструктура

У обухвату Просторног плана не постоји изграђена гасоводна и нафтоводна инфраструктура. Планирана је траса разводног гасовода високог притиска РГ 09-04/2 Александровац-Копаоник-Нови Пазар-Тутин, предвиђен да буде изграђен од челичних цеви пречника Ф323,9 и радног притиска до 50бар, од главног разделног чвора (ГРЧ) „Рашка“ до ГРЧ „Нови Пазар“.

Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

Постојећа електронска комуникациона (у даљем тексту: ЕК) инфраструктура на подручју обухвата Просторног плана обухвата:

1. објекте фиксне електронске комуникационе мреже са ЕК канализацијом и кабловском инфраструктуром (којом су обухваћене све врсте каблова: коаксијални, симетрични, оптички);
2. објекте бежичне електронске комуникационе мреже.

Постојећа ЕК инфраструктура на предметном подручју територијално припада ИЈ Краљево и ИЈ Нови Пазар. Приступна и транспортна ЕК мрежа је изведена кабловима положеним мањим делом у ТК канализацију, а већим делом слободно у земљу или у заштитне ПВЦ/ПЕ. Претплатници су преко спољашњих, односно унутрашњих извода, повезани са дистрибутивном мрежом.

У зони предвиђене изградње далековода, на одређеним локацијама изграђени су подземни међумесни оптички ЕК кабови, а преко дела простора прелазе радио-релејни коридори система електронских комуникација.

Постојеће стање ЕК инфраструктуре

Оптички каблови Телекома у обухвату Плана су:

- ОК Краљево 3 - Крушевац;
- ОК Кованлук - МИПАН Кованлук 1;
- ОК НРЗА/2 - МИПАН Метикоши Шумари ОК Буњачко брдо – Каменица;
- ОК Краљево3 - Рашка;
- ОК Ушће - БТС KV10 Ушће;
- ОК Ушће - Студеница;
- ОК Краљево – Рашка;
- ОК Рашка - Нови Пазар;
- ОК АТЦ Бањевац - МИПАН Черене;
- ОК АТЦ Бањевац - Телемарксистем;
- ОК АТЦ Рашка - БТС KV ОЗ Настасићко брдо;
- ОК за базну станицу БТС KV 32 Градац на Раздољу;
- ОК МСАН Беоци - МСАН Градац;
- ОК Нови Пазар - Рашка (II);
- ОК НЛ2 (ОК Нови Пазар - Рашка (1)) - Рашка;
- ОК Постојеће - Избице.

Поред наведених, у обухвату Просторног плана су и приводни оптички каблови за МСАН Ушће, Полумир, РДЛУ и ДСЛАМ Бањевац, РДЛУ и ДСЛАМ Власово и МСАН Милатковиће.

Примарна и разводна бакарна мрежа. На подручју Просторног плана које се односи на простор на територији Општине Рашка примарна и разводна бакарна мрежа изграђена је подземно и надземно на подручју насеља Ратина, Ушће, Полумир, Метикоши, Бањевац и Беоце.

На подручју Просторног плана постоје базе станице мобилних оператера:

Базне станице МТС-а: KV17 Ратина, KV24 Брезна, KV18 Гоч, KV13 Полумир, KVX01 Студеница, KV10 Ушће, KVO3 Рашка - Настасићко брдо, KV32 Рашка Градац раздоље, KV09 Бањевац Черенско брдо, KV26 Погребина, KVB05 Градац Рудник Локве.

Базне станице Теленор-а: Бањевац, Брежњак, Церје, Каменица, Котлине, Кованлук, Ратина, Рожац, Студеница, Ушће.

Базне станице Вип-а: Милатковиће, Студеница, Котлине, Бањевац, Биљановац, Ратина.

Преко подручја Просторног плана прелазе радио-коридори система електронских комуникација (мобилних комуникација, радио дифузног система).

Поштански саобраћај на овом подручју одвија се преко 4 поштанске јединице у Ратини, Ушћу, Баљевцу и Новом Пазару које припадају ЈП „Поште Србије“ Радна јединица Краљево.

Планирана траса далековода и постојећа електронска комуникациона инфраструктура ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима.

3. КОНЦЕПЦИЈА РЕШЕЊА СИСТЕМА

3.1. ЗАШТИТНИ И ИЗВОЂАЧКИ ПОЈАС ДАЛЕКОВОДА

Посебна намена дефинисана је заштитним појасом планираног 2x110 kV далековода, која у складу са Законом о енергетици износи 25 m обострано од крајњих фазних проводника, односно 30 m за овај далековод узимајући у обзир техничке карактеристике стубова на којима ће се постављати проводници. У оквиру посебне намене дефинисане овим Просторним планом, задржава се намена простора дефинисана важећим планским документима израђеним за подручју Просторног плана.

Заштитни појас далековода је зона у којој се утврђују посебна правила и услови коришћења и уређења простора у циљу обезбеђења, пре свега превентивног, техничког обезбеђења за несметано функционисање електроенергетског објекта, далековода 2x110kV и заштите окружења од могућих утицаја далековода.

У заштитном појасу се без промене власништва, обезбеђује службеност пролаза за време трајања радова и успоставља трајна обавеза прибављања услова/сагласности од стране предузећа надлежног за управљање далеководом, код планирања, пројектовања и извођења грађевинских радова и других радова испод и поред далековода у погону.

Извођачки појас далековода

Унутар заштитног појаса далековода, непосредно уз далековод, на 10 m обострано од централне осе далековода, укупно 20m дефинисана је зона извођачког појаса, са посебним условима коришћења и уређења за потребе изградње, одржавања и надзора далековода.

У извођачком појасу се обезбеђује простор за изградњу стубова (према пројекту за грађевинску дозволу) далековода, службеност пролаза за потребе извођења радова, постављање инсталација далековода, надзор и редовно одржавање инсталација далековода.

3.1.1. Општи подаци о 2x110 kV далеководу

2x110 kV далековод је преносни вод у саставу преносног система електричне енергије. Састоји се од челично-решеткастих стубова на које се постављају проводници, као и остала опрема и уређаји у функцији објекта и заштите (заштита од превисоког напона додира, случајног додира делова под напоном, од атмосферског пражњења, даљинско управљање (оптички кабл).

Стубови су слободностојећи и постављају се на темељне армирано-бетонске стопе.

3.1.2. Траса далековода

Избор трасе предметног далековода условљен је низом фактора:

- постојећа и планирана инфраструктура и приступачност траси;
- процена утицаја на животну средину;
- природна и непокретна културна добра;
- конфигурација и намена терена;
- геомеханички услови;
- постојећи и планирани објекти;
- дужина трасе;
- усклађеност са планским документима.

Почетна тачка предметног далековода је портални стуб у ТС 220/110 kV „Краљево 3“ , а крајња тачка угаони стуб у ТС 110/35/10 kV „Нови Пазар 1“. Дужина трасе је око 64 km.

Траса планираног далековода 2x110 kV дефинисана је координатама угаоних стубова далековода.

Табела 11: Списак координата угаоних стубова 2х110 кV далековода

РЕДНИ БРОЈ СТУБА	КООРДИНАТА		НАПОМЕНЕ
	Y	X	
ПОРТАЛ	7479348.39	4837321.44	ТС КРАЉЕВО 3
ПОРТАЛ	7479344.64	4837313.26	ТС КРАЉЕВО 3
1	7479279.57	4837334.35	
2	7479068.15	4837365.72	
3	7478343.81	4837025.27	
4	7478160.19	4836550.13	
5	7478128.79	4836440.98	
6	7477581.38	4835815.60	
7	7476533.23	4830655.53	
8	7476145.35	4830231.89	
9	7475678.14	4828234.37	
10	7474497.45	4825460.02	
11	7472867.29	4823603.16	
12	7472337.82	4822437.77	
13	7472337.80	4821395.59	
14	7472673.79	4820069.91	
15	7472370.88	4819111.65	
16	7472180.67	4818150.41	
17	7472419.06	4817449.49	
18	7472531.94	4817304.63	
19	7472465.63	4816794.94	
20	7472757.67	4815923.88	
21	7471718.50	4813006.87	
22	7470212.00	4808498.69	
23	7470140.13	4807755.12	
24	7469567.52	4806804.33	
25	7468507.50	4805987.14	
26	7468283.39	4801916.82	
27	7468117.47	4801406.42	
28	7468160.19	4801219.85	
29	7468229.07	4800139.97	
30	7468159.81	4798813.76	
31	7467792.95	4797509.94	
32	7468129.16	4796320.38	
33	7467627.18	4795235.67	
34	7467128.60	4793092.16	
35	7466865.22	4792769.88	
36	7465768.65	4790519.17	
37	7465121.90	4789554.67	
38	7464812.09	4788719.52	
39	7465343.66	4787463.63	
40	7465456.55	4787362.58	
41	7465491.31	4786528.64	
42	7465135.51	4783858.39	
43	7464389.92	4782645.06	
44	7464325.29	4781186.97	
45	7463447.87	4780168.04	
46	7463142.64	4780170.47	
47	7462443.43	4780206.92	
УС-НП 1	7462382.24	4780084.70	

Планирани далековод полази из трансформаторске станице ТС 220/110 кV „Краљево 3“, која се налази ванграђевинског подручја на територији града Краљева, затим кроз рурално, пољопривредно и шумско подручје града Краљева, општине Рашка и града Новог Пазара, до трафостанице 110/20 кV „Нови Пазар 1“, која се налази у грађевинском подручју града Новог Пазара.

4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ и РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ

Квалитет животне средине предметног простора је у одређеној мери очуван, јер највећи део планиране трасе далековода пролази преко пољопривредног, шумског и мањим делом водног и грађевинског земљишта. Приликом избора трасе водило се рачуна да и изолована, индивидуална домаћинства буду довољно удаљена због потенцијално негативних утицаја на њих. Земљиште, које је у функцији пољопривредне производње, делимично је угрожено због неконтролисане примене агрохемијских мера заштите. Тачних података о обиму овакве врсте угрожавања земљишта нема, јер не постоје истраживачке активности које би дале конкретније вредности.

На коридору предметног далековода нема објеката за које је прописана повећана осетљивост (у складу са Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима).

Утицај планираног далековода на квалитет животне средине је сведен на најмању меру самим избором најоптималнијег решења у контексту заузећа и намене површина, које су резервисане за ову намену.

Заштита животне средине

Основни циљ заштите животне средине је смањење вероватноће излагања становништва евентуалним акцидентима и утицаја приликом нормалног функционисања објекта.

Утицаји далековода на животну средину и мере заштите у току изградње

Далековод захтева промену намене постојећег пољопривредног земљишта само на месту постављања стубова. Постављањем стубних места на међе или крајеве парцела ће се очувати у највећој мери функција предметног простора. С обзиром да је траса далековода планирана ван већине грађевинских подручја насеља, осим грађевинског подручја и зона са изолованим пољопривредним домаћинствима и грађевинског подручја града Новог Пазара, по намени радна зона, не представља баријеру за евентуално ширење грађевинских подручја, а неће утицати ни на расељавање становништва.

Негативан утицај на земљиште испољава се делом преко заузетих површина, односно преко снижења вредности земљишта и других непокретности у области коридора далековода и током ископа земље за темеље стубова. Како ће се ови радови изводити на сваких 300-400 m и захватају мање површине земљишта, након израде темеља, вршиће се затрпавање јама и рекултивација деградираних површина током изградње односно довођење у првобитно стање.

При изградњи, одржавању и демонтажи далековода настају извесне количине отпада, међу којима су значајнији: искоришћени проводници, оштећени изолатори, метални делови стубова и мање количине отпада од коришћених материјала, који се мора адекватно одлагати у одређене контејнере и рециклирати (у зависности од врсте материјала).

Ако се приликом ископавања темеља наиђе на археолошко налазиште, потребно је пре свих даљих радова затражити посебне услове заштите од надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Утицаји далековода и мере заштите околине током функционисања

Током експлоатације далековода нема појаве отпадних материја, које би нарушиле квалитет животне средине (осим малих количина током одржавања, које су напред наведене). Међутим, у близини надземних далековода јављају се електромагнетна поља индустријских фреквенција.

Поред тога, по правилу, повећава се угроженост електричних и електронских уређаја у околини. У погледу могућих утицаја електромагнетног поља на човека могу се класификовати две категорије утицаја: краткорочни и дугорочни. У првој категорији утицаја ефекти су добро познати и генерално се описују густином струје унутар човечјег тела, која се може израчунавати применом одговарајућих метода. Ови ефекти су значајни за раднике, чије је радно место везано за повремену изложеност јаким електромагнетним пољима, а нису значајни за остало становништво.

Статички електрицитет индукован у околини високонапонских објеката може да буде извор непријатности за човека, али и живот човека може да буде угрожен додиром или недозвољеним приближавањем високонапонским објектима. Дугорочни ефекти излагања електромагнетном пољу ниског интензитета нису довољно проучени.

Градијенти електричних и магнетних поља и индукованих струја су ограничени законском регулативом, као и препорукама ЕУ. Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима утврђене су границе за зоне повећане осетљивости, али на предметном коридору нема објеката за које је прописана повећана осетљивост, што је постигнуто адекватним лоцирањем трасе.

Негативан утицај далековода се рефлектује и кроз појаву одређеног нивоа буке. Извор буке у околини далековода је познати феномен „короне“ (локални електрични пробој ваздуха). Јачина настале буке зависна је од напонског нивоа и временских услова, а најјача бука се јавља када пада киша. Далеководи су иначе углавном тихи током сувих периода. За предметни далековод јачине 110 kV, према домаћим и светским искуствима, мерења су показала да ниво буке највише може износити око 40 dB, што не прелази дозвољене вредности.

Превентивне мере заштите животне средине од наведених утицаја далековода ће се постићи одржавањем прописаних сигурносних висина и удаљености у заштитној зони далековода, што ће смањити ризик негативних утицаја на здравље људи. Као основ за праћење утицаја на животну средину, потребно је успоставити мониторинг параметара, који карактеришу електромагнетно поље и буку, одмах по пуштању објекта у рад, на локацијама дуж трасе и у непосредној близини, у складу са Законом о заштити од нејонизујућим зрачењима, односно Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09).

Сам далековод, са проводницима, ужадима и стубовима, у одређеној мери мења односно нарушава пејзажне карактеристике простора кроз који пролази и врши у наведеном контексту трајан утицај на пејзаж. Међутим, избором трасе изван насељених места, и довољним растојањима од државних путева и железничког саобраћаја, постигнута је у одређеној мери слабија уочљивост и визуелна сакривеност далековода.

Проводници далековода представљају опасност за птице на појединим локалитетима, или где постоје значајна станишта крупнијих птица, али су истраживања показала да су ови утицаји веома мали јер је техничким решењем далековода онемогућено да дође до страдања птица (техничке мере заштите птица од страдања услед струјног удара наведене су у претходном поглављу).

Утицаји далековода у акцидентним ситуацијама и мере заштите

На предметном далеководу постоји веома мала вероватноћа за појаву акцидентата. Најтежи акцидент је рушење стуба и кидање ужади под напором, што може проузроковати клизање земљишта, велико оптерећење ветра, леда и снега и евентуално удар возила или авиона.

Због сигурности од акцидентата, пројектима се морају предвидети одговарајуће мере заштите, које се односе на механичку сигурност елемената далековода у наведеним ситуацијама, обележавање далековода, избор погодних локација за стубове у односу на геомеханичке особине тла и др.

***

У току израде Просторног плана, кроз анализу постојећег стања и увидом у детаљну трасу овог инфраструктурног система нису уочени конфликти и проблеми који би могли довести до проблема у посматраном простору, те се не може ни говорити о евентуалним импликацијама негативне природе у контексту његове изградње.

Очување пољопривредног земљишта у квантитативном и квалитативном смислу представља један од приоритетних циљева будућег просторног развоја Републике. С обзиром на то да стубови који се налазе у систему далековода заузимају релативно малу површину, не може се говорити о значајној деградацији земљишта, иако је она трајног карактера.

У погледу шума и шумског земљишта и заштићених природних добара, такође, имајући у виду валоризацију простора приказану у претходним поглављима, не може се говорити о деградацији (шума) у великом делу, нити о значајнијем угрожавању заштићених подручја.

Неопходно је напоменути и чињеницу да су истраживања показала да су утицаји далековода на птице веома мали јер је техничким решењем далековода онемогућено да дође до страдања птица.

У области управљања отпадом, а за подручје обухваћено Просторним планом идентификовано је да током експлоатације далековода нема појаве отпадних материја, које би нарушиле квалитет животне средине.

Међутим, неопходно је напоменути да се у близини надземних далековода јављају се електромагнетна поља индустријских фреквенција. Поред тога, по правилу, повећава се угроженост електричних и електронских уређаја у околини. У погледу могућих утицаја електромагнетног поља на човека могу се класификовати две категорије утицаја: краткорочни и дугорочни.

У првој категорији утицаја ефекти су добро познати и генерално се описују густином струје унутар човечјег тела, која се може израчунавати применом одговарајућих метода. Ови ефекти су значајни за раднике, чије је радно место везано за повремену изложеност јаким електромагнетним пољима, а нису значајни за остало становништво.

Статички електрицитет индукован у околини високонапонских објеката може да буде извор непријатности за човека, али и живот човека може да буде угрожен додиром или недозвољеним приближавањем високонапонским објектима.

Градијенти електричног и магнетног поља и индукованих струја су ограничени законском регулативом, као и препорукама ЕУ. Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима утврђене су границе за зоне повећане осетљивости, али на предметном коридору нема објеката за које је прописана повећана осетљивост, што је постигнуто адекватним лоцирањем трасе.

Негативан утицај далековода се рефлектује и кроз појаву одређеног нивоа буке. Извор буке у околини далековода је познати феномен „короне“ (локални електрични пробој ваздуха). Јачина настале буке зависна је од напонског нивоа и временских услова, а најјача бука се јавља када пада киша. Далеководи су иначе углавном тихи током сувих периода. За предметни далековод јачине 400 kV, према домаћим и светским искуствима, мерења су показала да ниво буке највише може износити око 40 dB, што не прелази дозвољене вредности.

Сам далековод, са проводницима, ужадима и стубовима, у одређеној мери мења односно нарушава пејзажне карактеристике простора кроз који пролази и врши у наведеном контексту трајан утицај на пејзаж. Међутим, избором трасе изван насељених места и довољним растојањима од магистралних путева и железничког саобраћаја, постигнута је у одређеној мери слабија уочљивост и визуелна сакривеност далековода.

5. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА, НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА

У процесу вршења стратешке процене утицаја Просторни план на животну средину, анализирана су два сценарија просторног развоја, односно:

Варијантно решење 1 - уколико не дође до спровођења планских решења;
Варијантно решење 2 - уколико дође до изградње предметног далековода.

Планирани инфраструктурни систем, 2x400kV далековод ТС Панчево 2-граница Румуније, као интерконективни прекогранични далековод, је стратешки важан објекат, како за национални и локални ниво, тако и прекогранични регионални ниво, те његова изградња не би требало да има алтернативе.

Он ће представљати још једну интерконективну везу у електроенергетском систему земаља Југоисточне Европе, и једну од многобројних планираних интерконективних веза у електроенергетском систему земаља Југоисточне Европе у складу са споразумом и обавезама УСТЕ-а (Унија за координацију преноса ел. енергије) чији је члан Република Србија.

Интерконективне везе у земљама Југоисточне Европе су основни покретач развоја прекограничне трговине електричном енергијом и обезбеђују сигурност и стабилност електроенергетског система.

Развој прекограничне трговине електричне енергије у региону захтева да се развој преносне инфраструктуре одвија кроз проширивање и јачање интерконекције енергетског система са циљем продаје и размене електричне енергије.

Изградња планираног далековода ће повећати капацитет електроенергетског система на заједничкој граници и отворити шире могућности за размену електричне енергије између две земље и региона у целини и унапредити трговину електричном енергијом у Југоисточној Европи, те нема алтернативе.

Изабрано технолошко решење је техно економски оптимално решење, које од свих разматраних решења најмање угрожава животну средину. Варијанте са кабловским решењем су практично неизводиво решење, јер полагање кабла оваквог напонског нивоа захтева постојање регулисане инфраструктуре дуж читаве трасе. Економски је изузетно неисплативо и Србија не поседује ни један кабл овог напонског нивоа. У свету једино економски развијене земље уграђују овакве каблове у околини великих градова. Јачина електромагнетног поља кабла је мања али он се налази на мањој удаљености од боравка људи, па је ефекат доста сличан, Варијанта са једносмерним преносом електричне енергије такође је неприхватљива.

6. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНЕ СА СТАНОВИШТА ЦИЉЕВА И ПРОЦЕНЕ МОГУЋИХ УТИЦАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

У поступку израде Просторног плана и спровођења Стратешке процене утицаја овог планског документа на животну средину обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Све консултације су релевантне за процес стратешке процене и израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења.

У току израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени прибављени су услови и сагласности од стране следећих надлежних институција, организација и јавних предузећа:

1. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд
– Сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе;
2. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд
– Сектор за железнице и интермодални транспорт;
3. Министарство унутрашњих послова, Београд, - Сектор за ванредне ситуације;
4. Министарство унутрашњих послова, Краљево
– Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Краљеву;
5. Министарство унутрашњих послова, Београд, - Сектор финансија, људских ресурса и заједничких послова, Управа за заједничке послове;
6. Министарство одбране секретаријат министарства, Београд, Управа за оперативно – планске послове;
7. „Орион Телеком“, Београд;
8. Републички завод за заштиту споменика културе, Београд;
9. Министарство културе и информисања, Београд;
10. Завод за заштиту споменика културе, Краљево;
11. Министарство привреде, Београд;
12. Министарство трговине, туризма и телекомуникације, Београд;
13. Министарство државне управе и локалне самоуправе, Београд;
14. Министарство омладине и спорта, Београд;
15. Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Београд
– Сектор за ученички и студентски стандард и инвестиције;
16. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд;
17. Министарство пољопривреде и заштиту животне средине, Београд;
18. ЈП. „Путеви Србије“, Београд;
19. Директорат цивилног ваздухопловства републике Србије, Београд;
20. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд
-Сектор за просторно планирање, урбанизам и становање;
21. „НИС“, Нови Сад;
22. „Србија Гас“, Нови Сад;
23. ЈП „Транснафта“, Панчево;
24. ЈП „Електро mreжа Србије“, Београд;
25. ЈП „Електропривреда Србије“, Београд;
26. „Електродистрибуција“, Краљево;
27. Републички сеизмолошки завод, Београд;
28. Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“, Београд
Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
29. Републички хидрометеоролошки завод, Београд;
30. Републички завод за заштиту споменика културе, Београд;
31. Завод за заштиту природе Србије, Београд;
32. ЈП „Србијашуме“, Београд;
33. ЈП „Скијалишта Србије“, Београд;

34. Република Србија, Центар за разминирање, Београд;
35. ЈП „Емисиона техника и везе“, Београд;
36. ЈП „Пошта Србије“ Дирекција за поштанску мрежу, Београд;
37. „Телеком Србија“ Дирекција за технику функција за планирање и развој мреже и сервиса, Београд;
38. „Теленор“, Нови Београд;
39. „VIP“, Нови Београд;
40. Јавна медијска установа радио-телевизија Србије, Београд;
41. „SBB“ Српске кабловске мреже д.о.о., Београд;
42. „РАТЕЛ“ Републичка агенција за електронске комуникације и поштанске услуге, Београд
43. Република Србија, Град Нови Пазар Градска управа за изворне и оверене послове одељење за урбанизам и изградњу;
44. ЈКП „Водовод“, Краљево;
45. ЈКП „Путеви“, Краљево;
46. Јавно енергетско предузеће, Краљево;
47. ЈКП „Водовод и канализација“, Нови Пазар;
48. ЈКП „Градска топлана“, Нови Пазар;
49. „Железнице Србије“, Београд;
50. Република Србија, Министарство рударства и енергетике, Београд;
51. Електросрбија, Електродистрибуција, Краљево;
52. Агенција за заштиту животне средине, Београд;
53. Општина Рашка, Општинска управа, Одељење за урбанизам, стамбено комуналне послове и заштиту животне средине, Рашка;
54. Град Краљево, Градска управа, Одељење за инспекцијске послове, Одсек за заштиту животне средине.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Чланом 14. Закона дефинисано је да се општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

На основу дефинисаних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

Дефинисање стратегије и општих циљева заштите животне средине на подручју Просторног плана заснивано је на усвојеним стратешким документима у хијерархијски вишим плановима и на државном нивоу, од којих је најзначајнији Просторни план Републике Србије.

1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Општи циљ Стратешке процене дефинише се на основу начела, принципа и циљева просторног развоја Републике Србије, валоризације стања животне средине на територији Покрајине и стратешких питања која су од значаја за Републику и Покрајину, као и друге релевантне документације (Стратегије развоја, програми и други секторски документи). У том контексту општи циљ стратешке процене представља одрживо коришћење простора у обухвату Плана у смислу обезбеђења квалитетне животне средине, односно минимизације загађења животне средине и заштите здравља становништва, што ће се постићи заштитом чинилаца животне средине и рационалним коришћењем енергетских ресурса.

Основни циљ Стратешке процене у контексту заштите животне средине на планском подручју је очување животне средине, у односу на постојећу и планирану изградњу, уз примену начела превенције и предострожности и начела одрживог развоја у будућем развоју планског подручја.

Основни циљ се реализује кроз следеће посебне циљеве Стратешке процене утицаја:

- заштита и одрживо коришћење природних ресурса;
- заштита од буке и вибрација;
- смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта;
- смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења.

Посебни циљеви Стратешке процене усклађени су са индикаторима заштите животне средине који су дефинисани Правилником о Националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11).

Посебни циљеви ће се даље кроз израду Стратешке процене користити у циљу провере ефеката планских решења на животну средину.

Посебним циљевима јасно се дефинишу суштинска питања Стратешке процене која се пре свега, односе на обезбеђивање одговора да ли је Просторни план урађен у складу са циљевима заштите животне средине (пре свега одрживом развоју) или је у конфликту са њима.

Правилником, Национална листа индикатора садржи општи опис индикатора и индикаторе тематских целина разврстане на тематска подручја.

У наредној табели дат је приказ циљева Стратешке процене утицаја-општих, посебних и преглед индикатора Стратешке процене.

Табела 12: Посебни циљеви Просторног плана, Стратешке процене утицаја и индикатори заштите животне средине

Број	Посебни циљеви СПУ	Посебни циљеви плана	Индикатори
1	<p>Заштита и одрживо коришћење природних ресурса</p> <p>Заштита од буке и вибрације</p> <p>Смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалних загађивања пољопривредног земљишта</p> <p>Смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридор далековода, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја; - Дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту са планираним коридором; - Функционални размештај и планирање нових компатибилних намена (садржаја); - Валоризација постојећих ресурса и развојних потенцијала подручја у циљу потпуније интеграције Републике Србије у регион југоисточне Европе; - Повећање сигурности и квалитета напајања електричном енергијом; - Обезбеђење услова за повезивање малих хидроелектрана, и других производних објеката обновљивих извора енергије у електроенергетски систем; - Обезбеђење услова за функционисање постојећих инфраструктурних система на подручју Просторног плана; - Унапређење и изградња потребне инфраструктуре за развој индустрије. 	<ul style="list-style-type: none"> - Диверзитет врста (индикатор показује тренд промене бројности популација врста - птица и лептирова) - Промене начина коришћења земљишта (приказује трендове у пренамени земљишта) - Укупни индикатор буке - Извори нејонизујућег зрачења од посебног интереса - Површина, састојине и типови шума

Наведени индикатори дефинисани су у контексту реализације планских, а не технолошких решења. Стратешка процена утицаја је плански оријентисан документ који разматра планска решења као основ за реализацију циљева одрживог развоја и заштите животне средине.

2. КОПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Многи међународни документи упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде Стратешке процене односно на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања.

Међутим, стратешка процена утицаја је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би биле потпуно компатибилне, процедура израде стратешке процене утицаја треба да се преплиће са процедуром израде планова.

Шема 1. приказује принцип, којим су се стручњаци Завода за урбанизам Војводине руководили при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја плана на животну средину.

Циљеви стратешке процене су, с обзиром на паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Просторног плана.

Шема 1: Везе између фазе израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА И УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приказ процењених утицаја варијантних решења

Заштита животне средине је један од приоритетних друштвених задатака. Данас присутне негативне последице углавном су последица погрешно планиране, изградње насеља, саобраћајних система, неконтролисаних и неадекватне употребе енергије, као и непознавања основних законитости из домена животне средине.

У оквирима изнетих ставова промене које су последица прилагођавања природе потребама човека могу бити онакве какве он очекује, али могу бити, и често јесу, сасвим неповољне и за њега самог.

Скуп таквих промена за собом повлачи врло сложене последице, које у принципу имају повратно деловање на иницијаторе промена, доводећи тако до нових стања и нових последица.

Циљ вршења Стратешке процене утицаја, чији је резултат израда Извештаја, је пре свега сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Да би се постављени циљеви остварили, потребно је сагледати Просторним планом предвиђене активности и мере за смањење потенцијално негативних утицаја.

Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Просторном плану. У стратешкој процени, акценат је стављен на анализу планских решења, која могу имати утицаја на животну средину. У том контексту, у Стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на животну средину и планске мере заштите које ће потенцијално негативне ефекте плана довести на ниво прихватљивости, а који ће се вредновати у односу на дефинисане индикаторе.

С обзиром на то да се ради о инфраструктурном објекту - далеководу, чија је основна функција обезбеђење сигурног преноса електричне енергије на велике удаљености, и да је приликом избора трасе вођено рачуна о постојећем коришћењу земљишта те нема сукоба намене површина, у предметној Стратешкој процени односно процени утицаја варијантних решења не можемо ни говорити о утицајима на животну средину.

Решења Просторног плана за које се процењује утицај на животну средину су: Изградња система далековода Функционисање система далековода.

2. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења Просторног плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

- варијанта да се план не усвоји и имплементира (Status quo);

- варијанта да се план усвоји и имплементира (да дође до изградње предметног далековода).

Избор решења за која је урађена Стратешка процена извршен је према следећим принципима:

- процена је вршена само за планска решења стратешког нивоа, којима су одређене основе будућег просторног развоја планског подручја;
- најрационалније обухватање и приказ концепта развоја предвиђеног Просторним планом.

Варијантна решења Просторног плана представљају различите рационалне начине средства и мере реализације циљева Просторног плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности.

Укупни ефекти Просторног плана, па и утицаји на одређене сегменте развоја, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима Просторног плана.

С обзиром да се ради о инфраструктурном систему, процена утицаја варијантних решења на циљеве Стратешке процене урађена је како би се омогућило поређење припремљених варијантних решења у смислу изградње и не изградње објеката а у циљу указивања на повољније решење са становишта заштите животне средине. Процена утицаја и поређење варијантних решења на животну средину приказани су у следећој табели:

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У Стратешкој процени анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет елемената животне средине у фази реализације плана. У том контексту, у Извештају о стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на чиниоце животне средине и дефинишу планске мере заштите које ће потенцијална загађења довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом.

Процена могућих утицаја плана и програма на животну средину, према Закону, садржи следеће елементе:

- 1) приказ процењених утицаја варијантних решења плана повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- 2) поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
- 3) приказ процењених утицаја плана и програма на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- 4) начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, стаништима и биодиверзитету; заштићеним природним добрима; становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, културно-историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима;
- 5) начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и синергијска природа утицаја.

Циљ израде стратешке процене предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору. У стратешкој процени, акценат је стављен на анализу планских решења која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору. У том контексту, у Извештају се анализирају могући утицаји планираних активности на животну средину и планске мере заштите које ће потенцијалне негативне ефекте плана довести на ниво прихватљивости, а који ће се вредновати у односу на дефинисане индикаторе.

Процена утицаја варијантних решења

Закон не прописује шта су то варијантна решења Просторног плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

Варијанта I - уколико не дође до спровођења планских решења;

Варијанта II - уколико се реализују планска решења.

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало реализовање или не реализовање предметног Просторног плана, стратешка процена ће се бавити разрадом варијанте да се план не реализује и варијанте реализације плана и планом предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Табела 13: Процена утицаја сектора плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Циљеви стратешке процене

А. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса;
 Б. Заштита од буке и вибрација;
 В. Смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта
 Г. Смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења.

СЕКТОР ПЛАНА	СЦЕНАРИО РАЗВОЈА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ			
		А	Б	В	Г
Природни ресурси (Утицај на природу и животну средину и мере заштите)	ВАРИЈАНТА 2	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	+	+	0
Заштита и коришћење непокретних културних добара	ВАРИЈАНТА 2	-	0	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	0	0	0	0
Функционисање насеља	ВАРИЈАНТА 2	0	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	+	+	+
Однос према другим техничким системима (инфраструктури)	ВАРИЈАНТА 2	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	+	+	+
Употреба земљишта	ВАРИЈАНТА 2	-	0	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	0	+	+

- + - укупно позитиван утицај,
- - укупно негативан утицај,
- 0** - неутралан утицај ,
- ?** - нејасан утицај(не могу се тренутно сагледати утицаји али не искључује могућност постојања и позитивних и негативних утицаја у планском периоду)

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Просторног плана, може се констатовати следеће:

- у варијанти да се Просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине и неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора што би угрозило стање животне средине, и онемогућило заштиту природних и створених вредности на територији Просторног плана;
- у варијанти да се Просторни план имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природе, културног наслеђа, геонаслеђа и заштите животне средине на територији Просторног плана приликом избора будућих корисника простора комплетан процес одвијати у складу са принципима одрживог развоја поштујући већ веома ограничене капацитете животне средине Планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Просторног плана свакако повољнија у односу на варијанту да се Просторни план не донесе.

Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

У претходним табелама извршена је квалитативна експертска процена позитивних и негативних утицаја појединих сектора Просторног плана на животну средину у поређењу са ефектима варијанте ако се план не примени. У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене, како је приказано у табели 8. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела 14: Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	О п и с
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене.

Табела 15: Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	О п и с
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Просторног плана.

Вероватноћа утицаја одређује се према скали приказаној у табели 16.

Табела 16: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа утицаја може дакле бити од потпуно извесне (100%) до ситуације у којој је утицај готово невероватан. Ова чињеница је посебно пажња јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

Имајући у виду да опште дефинисана планска решења обухватају и посебна планска решења а са аспекта заштите животне средине односно циљева СПУ нема суштинске разлике у вредновању посебних циљева у односу на посебне циљеве СПУ који се свакако свде на правила уређења и коришћења простора у наредној анализи вреднована су због поједностављености поступка посебна планска решења као област а не свако појединачно.

Табела 17: Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке процене

- А. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса
 Б. Заштита од буке и вибрација
 В. Смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта
 Г. Смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења

Области планских решења	Циљеви стратешке процене			
	А	Б	В	Г
Природни ресурси (Утицај на природу и животну средину и мере заштите)	+3	+2	+3	+1
Заштита и коришћење непокретних културних добара	0	0	+1	0
Функционисање насеља	+2	+2	0	0
Однос према другим техничким системима (инфраструктури)	+2	0	+1	+2
Употреба земљишта	+3	0	+3	0

Табела 18: Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке процене

- А. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса
 Б. Заштита од буке и вибрација
 В. Смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта
 Г. Смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења

Области планских решења	Циљеви стратешке процене			
	А	Б	В	Г
Природни ресурси (Утицај на природу и животну средину и мере заштите)	Л	Л	Р	Л
Заштита и коришћење непокретних културних добара	Л	Л	Р	Л
Функционисање насеља	Л	Р	Р	Л
Однос према другим техничким системима (инфраструктури)	Л	Р	Р	Р
Употреба земљишта	Р	Р	Р	Р

Табела 19: Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке процене

- А. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса
 Б. Заштита од буке и вибрација
 В. Смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта
 Г. Смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења

Области планских решења	Циљеви стратешке процене			
	А	Б	В	Г
Природни ресурси (Утицај на природу и животну средину и мере заштите)	И	В	М	М
Заштита и коришћење непокретних културних добара	М			
Функционисање насеља	М		М	
Однос према другим техничким системима (инфраструктури)	В	М	М	М
Употреба земљишта	И		И	И

Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У наредној табели на основу вредновања дефинисаног у Табели 20 извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 20: Вредновање карактеристика утицаја Плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Трајање (Временска димензија)	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан -спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални (Рег) Национални (Нац)

Табела 21: Идентификација могућих кумулативних и синергијских ефеката

Циљеви стратешке процене

- А. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса
 Б. Заштита од буке и вибрација
 В. Смањење ризика од удеса и минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта
 Г. Смањење негативних утицаја нејонизујућег зрачења

Области планских решења	Циљеви стратешке процене											
	А			Б			В			Г		
Природни ресурси (Утицај на природу и животну средину и мере заштите)	+	И	КС	+	И	С	+	И	С	+	И	ПС
	ЈП	Ср	Л	ЈП	Ср	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л
	ЈП	Ср	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л
Заштита и коришћење непокретних културних добара	0			0			0			0		
Функционисање насеља	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	Н	И	ПС
	ЈП	Ср	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л
Однос према другим техничким системима (инфраструктури)	+	М	КС	Н	М	ПС	Н	М	ПС	Н	М	ПС
	П	Ср	Р	П	Ср	Л	П	Ср	Р	П	Ср	Л
Употреба земљишта	+	И	КС	+	И	СИ	+	И	СИ	+	И	СИ
	ЈП	Ср	Р	П	Ср	Л	П	Ср	Р	П	Ср	Л

4. ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Дефинисање мера заштите има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине **очува**, у појединим сегментима и **унапреди**, а пре свега, да се **спречи** потенцијално негативно деловање.

Поред процене утицаја планских решења на животну средину и сагледавања могућих значајних негативних утицаја, циљ израде Стратешке процене утицаја предметног Просторног плана је и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире, дефинисане позитивном законском регулативом, а водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Концепција заштите животне средине у Просторном плану заснива се на усклађивању потреба развоја и очувања, односно заштите његових ресурса и природних вредности на одржив начин, тако да се садашњим и наредним генерацијама омогући задовољење њихових потреба и побољшање квалитета живота.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину у оквиру планског подручја сведу у оквире граница прихватљивости, а са циљем спречавања угрожавања животне средине и здравља људи. Мере заштите омогућавају развој и спречавају конфликте на датом простору што је у функцији реализације циљева одрживог развоја.

Спровођење мера заштите животне средине утицаће на смањење ризика од загађивања и деградације животне средине, као и на подизање квалитета животне средине, што ће се одразити и на подизање свеукупног квалитета на подручју Просторног плана.

У фази избора трасе и микролокација стубних места, као и приликом израде техничке документације планирају се и пројектују превентивне мере за спречавање или смањење штетног утицаја далековода на животну средину и за смањење ризика нежељених догађаја или акцидената.

Смањење ризика утицаја електричног и магнетног поља далековода на здравље људи и околину постиже се одржавањем прописаних (на угроженим местима и већих) сигурносних висина и удаљености у заштитној зони далековода и ширем простору. Смањење физичког ометања и физичког нарушавања предела што се решава студиозним избором трасе и брижљивим лоцирањем стубних локација. Обављање детаљних геолошких, геомеханичких и хидролошких испитивања и прегледом на основу којих се потврђују микролокације стубних места и утврђују услови за темељење стубова.

О могућем ограничавању визуелног нарушавања предела водити рачуна приликом избора трасе, постизањем повољног односа распона и висине стубова, коришћењем природних заклона и уклапањем са постојећим објектима (саобраћајнице, други надземни водови,...).

Спољашњи и унутрашњи пренапони се ограничавају одговарајућим електричним димензионисањем и дизајнирањем глава стубова према сигурносним размацама за утврђени изолациони ниво у зависности од прихватљивих ризика прескока прорачунатих по статистичким методама.

Ризик опасности од напона корака и додире је практично занемарљив јер се врши ефикасно уземљење стубова са обликовањем потенцијала, примењена су два проводна заштитна ужета, а сам далековод припада мрежи са ефикасно уземљеном неутралном тачком и опремљен је заштитом за брзо аутоматско искључење.

Далековод се пројектује према климатским параметрима одабраним према искуству са постојећих водова на том подручју, теренским условима и подацима ХМ Завода Србије. За случај акцидента, у складу са селективним приступом пројектовању предвиђа се повећана механичка сигурност елемената далековода у предвиђеним ситуацијама, смањено искоришћење средњих и гравитационих распона, ограничавање дужина затезних поља, обележавање далековода тамо где постоји опасност од удара летелица, избором погодних локација стубова у односу на саобраћајнице, итд. Посебну пажњу треба посветити укрштању трасе далековода са осталом инфраструктуром (путевима, железницом, инфраструктурним објектима) те другим значајним постојећим, али и планираним објектима.

На делу трасе која пролази кроз осетљива подручја потребно је применити све познате методе и поступке који ће минимизирати утицај далековода на природни амбијент („уклапање у амбијент“ применом одговарајућих премаза - боја за стубове, обликом и висином стуба, смањењем броја приступних путева, вођење два далековода на заједничким стубовима, и слично).

Пољопривредне површине које се налазе испод саме трасе далековода могу се користити само кроз одређене видове пољопривредне производње, док се не могу користити за подизање воћњака, посебно воћних врста са високо растућим родним стаблима, као ни за подизање привремених или трајних инфраструктурних објеката у пољопривреди.

Мере за заштиту становништва од дугорочне изложености електричним и магнетним пољима морају бити део процеса планирања пројекта, укључујући и одговарајуће позиционирање далеководних стубова у односу на насељене области и образовање сигурносних тампон зона када је то потребно.

За сва стубна места која се буду лоцирала на пољопривредним површинама које се интензивно користе или ће се искоришћавати уз примену пољопривредне механизације већих габарита (трактори са прикључцима, комбајни и сл.) било би добро из сигурносних разлога предвидети нешто шири заштитни појас.

Смањење шума и шумског земљишта у зони непосредног утицаја трасе далековода потребно је компензовати шумско-узгојним радовима на шумском земљишту. Нову садњу усмерити на подизање шумских станишта на шумским земљиштима на безбедној удаљености од далековода при чему се инвеститор мора обавезати да понуди таква решења у биолошком и естетско-визуелном смислу која траси далековода, поред функционалности даје и позитивну естетску карактеристику.

Потребно је на одговарајући начин организовати градилишта - базе за допремену алата, материјала, опреме, људства и сл., те за дистрибуцију наведеног до појединих локација односно стубних места дуж трасе далековода.

С Обзиром на дужину трасе далековода евидентна је потреба формирања више градилишта-база на неколико локација уздуж трасе. Свака микролокација је специфична за себе због могућих различитих теренских прилика па према томе и техничких решења. Конкретни грађевински захвати, у смислу ископа, бетонирања, монтаже конструкције, израде прилазних путева и сл., изводе се на терену који је, зависно о дужини далековода и смештају базе, на већој или мањој удаљености у односу на исту. Споменути радови везани су уз локације будућих стубних места и зависе о распореду стубова те се проводе на одговарајућем броју локација дуж трасе далековода. Транспорт конструкције стубова, електромонтажне опреме, алата и свог осталог потребног материјала предвиђено је изводити одговарајућим превозним средствима до самог градилишта - стубних места на траси далековода, односно кабловских ровова. Потребно је водити рачуна да се у што је могуће већој мери користе постојећи прилазни путеви, и у што је могуће мањој мери узурпира и девастира постојеће обрадиво земљиште.

Након изградње предметног далековода потребно је уредити трасу, одстранити отпадни материјал и сувишни ископ на локације предвиђене за депоновање таквог материјала, поправити евентуално оштећене путеве, расформирати градилиште и уредити околни терен. Терен који је био заузет за време градње потребно је довести у стање затечено пре изградње.

Потребно је терен око стубних места довести у првобитно стање (стубна места изграђена на обрадивом или плодном тлу, по изградњи стубног места биће потребно извршити уређење комплетно оштећеног дела парцеле на начин да се земљиште депоновано управо с те локације поново насипа на делу терена који је кориштен за изградњу стуба). Обавеза инвеститора је да након изградње енергетског објекта на копну спроведе геодетско снимање изведеног објекта, изради елаборат изведеног стања и преда на катастар где се води евиденција енергетских објеката - „катастар водова“, како би се спречиле могуће колизије истих са планираним објектима и активностима на неком подручју.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене, које је обавезно уградити приликом израде просторнопланске и урбанистичке документације у обухвату Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја посебне намене, спроводиће се сагласно решењима из овог Просторног плана и обавезујућа су за израду просторних и урбанистичких планова нижег хијерархијског нивоа. До доношења нових просторних планова, примењиваће се важећи планови, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

Спровођење Просторног плана у оквиру посебне намене простора

Правила уређења у оквиру подручја посебне намене подразумевају:

- Директну примену овог Просторног плана за изградњу далековода 2x110 kV ТС Краљево 3 - ТС Нови Пазар 1 у извођачком појасу далековода, сходно члану 53а-57. Закона о планирању и изградњи издавањем локацијских услова, као предуслова за израду техничке документације далековода у целости. Тачне позиције стубова далековода биће дефинисане идејним/пројектом за грађевинску дозволу, у складу са правилима грађења из овог Просторног плана. Надлежност за издавање локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе дефинисана је Законом о планирању и изградњи.
- Примена просторних планова града/јединица локалне самоуправе за уређење и изградњу на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту на територији града/јединица локалне самоуправе које су обухваћене овим Просторним планом уз примену услова за уређење и мера који су дати овим Просторним планом.
- Примена просторних планова града/јединица локалне самоуправе за уређење и изградњу постојеће и планиране линијске инфраструктуре и инфраструктурних објеката који се налазе на територији града/јединица локалне самоуправе које су обухваћене овим Просторним планом, уз примену услова за уређење и мера који су дати овим Просторним планом.
- Примену посебних мере заштите у деловима грађевинског подручја насеља која су у посебној намени, а за које се примењују плански документи Града Краљева, Града Новог Пазара и општине Рашка.
- Примену посебних мере заштите у посебној намени, за подручје на коме је дефинисана друга посебна намена тј. директна примена других просторних планова.

Остале смернице за спровођење Просторног плана у складу са одредбама члана 216, 217 и 218. Закона о енергетици:

- енергетски субјект који користи и одржава енергетске објекте има право преласка преко непокретности другог власника ради извођења радова на одржавању, контроли

- исправности објекта, уређаја, постројења или опреме, као и извођења других радова и употребе непокретности на којој се изводе наведени радови само док ти радови трају;
- власник непокретности је дужан да омогући приступ енергетским објектима и да трпи и не омета извршење радова;
  - енергетски субјект је дужан да надокнади штету коју нанесе власнику непокретности у току извођења радова, чију висину утврђују споразумно;
  - у случају да власник непокретности и енергетски субјект не постигну споразум одлуку о томе доноси надлежни суд;
  - надлежни орган може наложити измештање енергетског објекта само у случају изградње објекта саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре, објекта за потребе одбране земље, водопривредних објекта и објекта за заштиту од елементарних непогода и других објекта који се у смислу закона о експропријацији сматрају објектима од општег интереса, а који се, због природних или других карактеристика, не могу градити на другој локацији, као и у случају изградње објекта и извођења радова на експлоатацији рудног блага;
  - у овом случају трошкове измештања енергетског објекта, подразумевајући и трошкове градње, односно постављања тог енергетског објекта на другој локацији, сноси инвеститор објекта због чије изградње се измешта енергетски објекат;
  - енергетски субјект који обавља делатност преноса, односно дистрибуције електричне енергије дужан је да спроводи мере заштите у складу са овим законом и другим техничким прописима;
  - у заштитном појасу, испод, изнад или поред енергетског објекта, супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње;
  - заштитни појас за надземни електроенергетски вод напонског нивоа 110 kV, износи 25 метара од крајњег фазног проводника;
  - оператор преносног система, односно дистрибутивног система надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растиње које угрожава рад енергетског објекта;
  - власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе у заштитном појасу, испод, изнад или поред енергетског објекта не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад енергетског објекта без претходне сагласности енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта;
  - сагласност из претходне тачке издаје енергетски субјект на захтев власника или носиоца других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред електроенергетског објекта, у року од 15 дана од дана подношења захтева и садржи техничке услове у складу са законом, техничким и другим прописима.

Током спровођења Просторног плана потребно је обезбедити несметано обављање надзора у заштитном појасу 2x110 kV далековода ширине 60 m, од по 30 m са обе стране од осе далековода у складу са утврђеним планским решењима.

Стратешке процене на нижим хијерархијским нивоима

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је урађен у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину а за потребе израде Просторног плана.

За планове нижег реда, односно просторне планове јединица локалне самоуправе и планове генералне и детаљне регулације, који се налазе делом територије на подручју обухвата овог Просторног плана, радиће се Стратешка процена утицаја на животну средину у складу са одлуком надлежног органа.

У детаљнијој планској разради неопходно је извршити вредновање капацитета простора у односу на одговарајуће делатности и активности која се планирају на њему. На тај начин ће се извршити еколошка валоризација простора и прописати мере којима се у потпуности мора обезбедити заштита околине од загађења.

За планове којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу **Одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана** ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

Процене утицаја пројеката на животну средину

Овим Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину утврђује се обавеза будућим инвеститорима да у поступку даље разраде планског документа, за потребе прибављања одобрења за изградњу, израде студију процене утицаја на животну средину, а у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину. Студија процене утицаја израђује се на нивоу генералног, односно идејног пројекта и саставни је део захтева за издавање одобрења за изградњу.

У складу са наведеним Законом, Уредбом о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину („Службени гласник РС”, број 109/09) и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину, односно донети решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине Просторног плана могле успешно имплементирати у планском периоду. У складу са чл. 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, програм праћења стања животне средине у току спровођења плана садржи нарочито:

- опис циљева плана и програма;
- индикаторе за праћење стања животне средине;
- права и обавезе надлежних органа;
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја;
- друге елементе у зависности од врсте и обима плана.

Према Закону о заштити животне средине, Република, односно јединица локалне самоуправе, у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са овим и посебним законима. Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- дефинисање мониторинга загађивача;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача;
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

Општи циљеви Просторног плана

Општи циљ Просторног плана је стварање услова за изградњу далековода 2x110 kV Краљево 3 – Нови Пазар 2 преносног система електричне енергије за повезивање и резервисање више конзумних подручја, чиме ће се постићи већа сигурност и квалитет напајања електричном енергијом, као и могућност конекције произведене енергије из обновљивих извора у систем електричне енергије.

Оперативни циљеви Просторног плана

Општи циљеви се операционализују посебним циљевима и задацима:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридора далековода, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту са планираним коридором;
- функционални размештај и планирање нових компатибилних намена (садржаја);
- валоризација постојећих ресурса и развојних потенцијала подручја у циљу потпуније интеграције Републике Србије у регион југоисточне Европе;
- повећање сигурности и квалитета напајања електричном енергијом;
- обезбеђење услова за повезивање малих хидроелектрана, и других производних објеката обновљивих извора енергије у електроенергетски систем;
- обезбеђење услова за функционисање постојећих инфраструктурних система на подручју Просторног плана;
- унапређење и изградња потребне инфраструктуре за развој индустрије.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, на основу којих се врши оцењивање планских решења, са становишта могућих негативних утицаја на животну средину, и предлог минимизације или елиминација и утврђивање неповољних утицаја.

На основу Правилника о националној листи индикатора заштите животне средине, као што је већ речено у претходним поглављима, дефинисани индикатори за подручје Просторног плана су:

- диверзитет врста (индикатор показује тренд промене бројности популација врста-птица и лептирова);
- промене начина коришћења земљишта (приказује трендове у пренамени земљишта);
- извори нејонизујућег зрачења од посебног интереса;
- површина, састојине и типови шума.

Законски оквир

Систем праћења стања животне средине успостављен је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Конвенција о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ-Међународни уговори“, број 11/01, „Службени лист СЦГ-Међународни уговори“, број 16/05-др. пропис);
- Конвенција о очувању миграторних врста дивљих животиња („Службени гласник РС-Међународни уговори“ број 102/07);

- Базелска Конвенција о прекограничном кретању опасних отпада и њиховом одлагању („Службени лист СРЈ-Међународни уговори“, број 2/99);
- Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 12/10);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број 41/09 и 10/13-др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити од нејонизујућег зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10, 63/13);
- Уредба о утврђивању критеријума за одређивање статуса угрожене животне средине и приоритета за санацију и ремедијацију („Службени гласник РС“, бр. 22/10);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух („Службени гласник РС“, бр. 71/10 и 6/11-испр.);
- Уредба о методологији за прикупљање података за Национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште („Службени гласник РС“, бр. 81/10);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, бр. 5/68);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 75/10);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/12);
- Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС“, бр. 88/10);
- Уредба о Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08);
- Правилник о методологији за израду националног и локалног извора загађивања, као и методологији, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС“, број 91/10);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, број 72/10);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 23/94) и др.

Права и обавезе надлежних органа

- Права и обавезе надлежних органа, у вези праћења стања животне средине, информационом систему, извештајима о стању животне средине и информисању и учешћу јавности, произилазе из одредаба Закона о заштити животне средине, и то су: Влада доноси програм мониторинга за период од две године.
- Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга, на својој територији, који мора бити у складу са програмом Владе; Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга.
- Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате,

- методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података.
- Министар прописује ближе услове, које мора да испуњава овлашћена организација (за вршење мониторинга), те одређује овлашћену организацију, по претходно прибављеној сагласности министра надлежног за одређену област.
  - Влада утврђује врсте емисије и других појава које су предмет мониторинга загађивача, методологију мерења, узимања узорака, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података.
  - Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке из мониторинга достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин; Агенција за заштиту животне средине води информациони систем; Влада ближе прописује садржину и начин вођења информационог система, методологију, структуру, заједничке основе, категорије и нивое сакупљања података, као и садржину информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност; Агенција за заштиту животне средине води интегрални катастар загађивача; Министар прописује методологију за израду интегралног катастра загађивача, као и врсту, начине, класификацију и рокове достављања података.
  - Влада једанпут годишње подноси Народној скупштини извештај о стању животне средине у Републици Србији.
  - Агенција за заштиту животне средине израђује извештај о стању животне средине, на основу прикупљених података и информација, најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину.
  - Надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Агенцији за заштиту животне средине тромесечно доставља податке за израду извештаја о стању животне средине и то за прво, друго и треће тромесечје најкасније у року од два месеца по истеку тромесечја, а за последње тромесечје до 31. Јануара.
  - Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.
  - Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга нивоа загађујуће материје и емисије, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи.
  - Информације, које се односе на заштиту животне средине, надлежни орган доставља подносиоцу захтева у року од 30 дана од дана подношења захтева (60 дана уколико су обимне или би њихова припрема захтевала дужи временски период); Министар прописује висину трошкова достављања информација, у зависности од обима и природе информација.

Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација и могућих удеса на севесо постројењима, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом: Закон о заштити животне средине, Закон о ванредним ситуацијама, Закон о потврђивању Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Службени гласник РС-Међународни уговори“, број 42/09), Закон о потврђивању Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту („Службени гласник РС-Међународни уговори“, број 102/07) и др.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Општи методолошки принципи

Општи методолошки приступ изради стратешке процене утицаја на животну средину. Анализа методолошких приступа је корисна како би се могла направити потребна компаративна анализа примењене методологије, коришћене за потребе овог Извештаја са методолошким основама, које су прокламоване у склопу опште законске регулативе која регулише ову проблематику, пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Основни циљ се састоји пре свега у покушају да се општа методологија прилагоди специфичностима анализираних Просторних планова.

Стратешка процена утицаја, у релативном смислу представља дисциплину новијег датума, резултат је развоја процене утицаја на животну средину, које интегришу еколошке, друштвено-економске и кумулативне утицаје, тако што:

- укључује одрживост на самом извору еколошких проблема у планској фази, тако да се санација последица редукује;
- омогућује да се утврди потреба и оправданост са аспекта заштите животне средине, пре свега, иницијатива и инвестиционих подухвата;
- обрађује питања од ширег значаја;
- утврђује контекст и поставља смернице за хијерархијски оквир даљих процене утицаја планова, односно пројеката на животну средину.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. „scoring report“) у оквиру програма за израду плана;
- израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину - саставни део Просторног плана.

Општи методолошки поступак, који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени, састоји се из неколико општих фаза, и то:

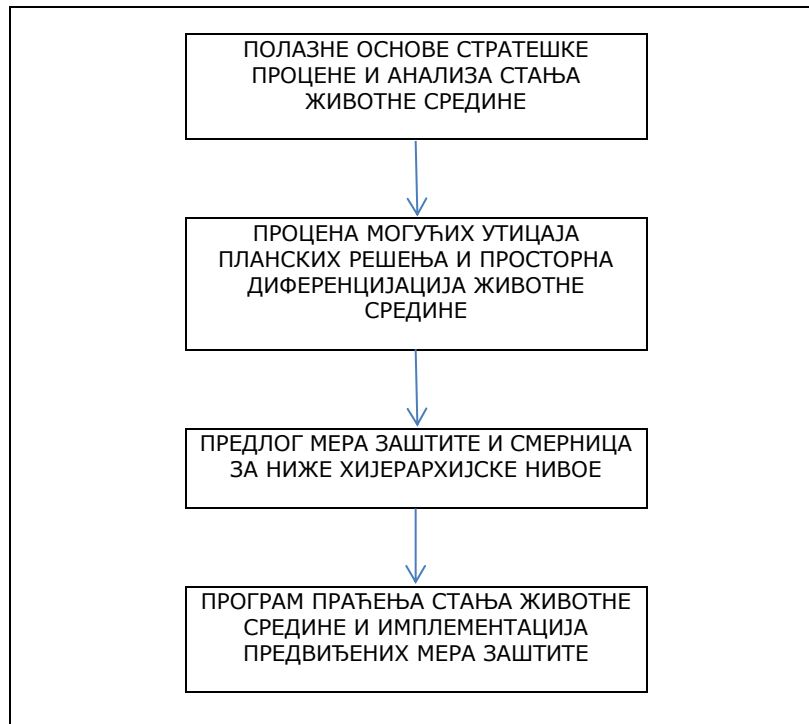
Методолошки основ за израду Стратешке процене утицаја, у ужем смислу, представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.) односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену „Стратешке директиве“, пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су значајне методе из „Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове“.

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- полазне основе, анализа и оцена стања (намене простора у обухвату Просторног плана и елемената животне средине);
- процена могућих утицаја на животну средину;
- мере заштите животне средине;
- програм праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Полазне основе стратешке процене обухватају дефинисање предмета, као и просторног обухвата студије, циљева и метода рада, правног, планског и документационог основа.

Анализа и оцена стања је аналитичка фаза, која се ради на основу резултата мерења елемената животне средине на терену односно стручних, научних и других литературних података о стању животне средине на датом подручју.

Након анализе и оцене стања, другу фазу представља процена могућих утицаја, које одређене активности и објекти могу имати на животну средину. Процена могућих утицаја на животну средину се врши на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања и процена угрожености повредивих ресурса у околини планираних садржаја и процене еколошког ризика. Према критеријумима и оцени постојећег стања животне средине, а имајући у виду природне услове и изграђене структуре на подручју за које се план доноси, издвајају се најзначајнији утицаји на животну средину, који могу неповољно утицати на непосредно окружење.

У трећој фази, имајући у виду све напред наведено, прописују се одговарајуће мере заштите животне средине у циљу смањења негативних утицаја и унапређења животне средине. У овој фази дефинишу се смернице за ниже хијерархијске нивое планирања животне средине, односно израда Стратешке процене утицаја и Процена утицаја пројеката на животну средину (Студије процене утицаја на животну средину).

На крају, следи фаза у којој се дефинише програм праћења стања животне средине у току спровођења Просторног плана, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака. Такође, веома је важно пратити и ефикасност спровођења прописаних мера заштите, односно да ли дефинисане мере заштите дају одговарајуће резултате.

Примењени метод рада се заснива на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа.

Тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

Током израде Извештаја о стратешкој процени Просторног плана услед специфичности плана и карактеристика постојећег стања животне средине на планском подручју, садржај предметног Извештаја је у одређеној мери модификован, прилагођен основним карактеристикама Просторног плана и обухвата процењивање стратешки значајних утицаја за развој посматраног подручја. Тако, у предметном извештају нису интерпретиране мере заштите ваздуха и воде, с обзиром да се ради о инфраструктурном коридору далековода, ка и детаљни утицаји на климатске карактеристике, становништво, мрежа насеља, изградња инфраструктуре, итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Стратешка процена утицаја, интегрисана је као процес у све фазе израде Просторног плана чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде његове израде (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења).

Веома важан сегмент самог процеса одлучивања у току израде Извештаја о стратешкој процени, сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, омогућено је учешће заинтересованих органа и организација према којем орган надлежан за припрему плана доставља органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени.

Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај организује се по правилу у оквиру излагања плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом којим се уређује поступак доношења плана.

1. ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР ОДГОВАРАЈУЋИХ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА ТОКОМ РАЗМАТРАЊА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПЛАНСКА РЕШЕЊА УСКЛАЂЕНА СА ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Одговарајућа планска решења у смислу избора варијантног решења које ће имати позитиван утицај на даљи просторни посматраног подручја, припадају Варијантном решењу број 2., односно подразумевају спровођење сценарија одрживог просторног развоја, које се заснива на начелима дефинисаним у законској регулативи из области просторног планирања и заштите животне средине приликом изградње овог капиталног инфраструктурног коридора у националном и регионалном контексту.

Чланом 3. Закона о планирању и изградњи дефинисано је да се „Уређење и коришћење простора заснива се на начелима:

- одрживог развоја;
- подстицању равномерног регионалног развоја;
- усклађености социјалног развоја, економске и енергетске ефикасности и заштите и ревитализације животне средине и градитељског наслеђа;
- природних, културних и историјских вредности;
- реализације развојних приоритета и обезбеђења услова за рационално коришћење;

- необновљивих природних ресурса и обновљивих извора енергије;
- спречавања и заштите од природних и техничко-технолошких несрећа;
- планирања и уређења простора за потребе одбране земље и изградњу објеката од посебног значаја за одбрану земље;
- учешћа јавности;
- сарадње између државних органа, аутономних територијалних заједница, јединица локалних самоуправа, привредних друштава, установа, невладиних организација, грађана и других учесника у просторном развоју;
- усаглашености са европским стандардима и нормативима у области планирања и уређења простора у циљу стварања услова за трансграничну и међународну сарадњу и укључивање Републике Србије у процесе европских интеграција.“

Уређење простора заснива се на хоризонталној и вертикалној координацији.

Хоризонтална координација подразумева повезивање са суседним територијама у току планирања ради решавања заједничких функција и интереса, као и повезивање и партиципацију свих учесника у просторном развоју јавног и цивилног сектора и грађана. Вертикална координација подразумева успостављање веза свих нивоа просторног и урбанистичког планирања и уређења простора, од националног ка регионалном и даље ка локалном нивоу.

Паралелно са тим, Закон о стратешкој процени утицаја, члан 4. дефинише 5 основних начела стратешке процене:

- 1) Начело одрживог развоја;
- 2) Начело интегралности;
- 3) Начело предострожности;
- 4) Начело хијерархије и координације;
- 5) Начело јавности.

Такође, ППРС, основни плански документ просторног планирања и развоја у Републици Србији који представља плански основ за израду и овог Просторног плана, у погледу заштите животне средине припремљен је као одржив, са предвиђеним одрживим развојем у погледу развоја привреде, равномерног регионалног развоја, развоја инфраструктуре и унапређења квалитета живота.

Захтеви за заштитом животне средине уграђени су највећим делом и у планска решења Просторног плана иако је он сам по себи специфичан и разликује се у великој мери од других просторних планова с обзиром да се ради о инфраструктурном коридору. Самим тим, и сама стратешка процена утицаја разликује се у великој мери од стратешких процена за заштићена природна добра, јединице локалне самоуправе итд.

VIII ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

Проблематика заштите животне средине у Просторног плана разматрана је у оквиру планског документа али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину у мери у којој је то било могуће и потребно с обзиром да се ради о инфраструктурном систему који највећим делом своје трасе пролази кроз војвођански атар.

Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире дефинисане законском регулативом.

Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и Просторним планом предвиђене активности.

Резимирајући утицаје Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да планска решења неће имати значајних негативних утицаја на животну средину. Појединачни спорадични негативни утицаји мањег обима су искључиво везани за сам коридор далековода и локалног су типа, те су Просторним планом предвиђене просторно планске и техничке мере за њихову минимизацију, што је описано у претходним поглављима Стратешке процене утицаја.

Анализирајући Просторни план у целини, као и појединачна планска решења, на основу евалуације значајних утицаја може се закључити да имплементација Просторног плана не изазива могуће стратешки значајне негативне утицаје на целом планском подручју, већ само на деловима (локалитетима, трасама) планског подручја на коме се реализују одређена планска решења (локално, у непосредној околини самог далековода).

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО